

TELEGRAFUL ROMÂN

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 34.
Epistole nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de douăori 28 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garoad

Sfințirea bisericii catedrale ortodoxe române din Sibiu.

Vorbirea

Excelenței Sale I. P. S. Domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Metianu, rostită cu ocazia sfințirii catedralei din Sibiu, Duminică în 30 Aprilie v. (13 Maiu n.)

„Aceasta este ziua, pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim întru ea”. Psalm 118. 24.

După un lung și greu timp de restriște și durere, în care am deplâns pierderea maicei noastre metropolii, dimpreună cu biserica ei; după lungi și grele suferințe în timp de peste un secol și jumătate, în care am fost lipsiți de acea bună maică, ajungând a vedea împlinită o mare și grea simțită cerință, precum și o mare și ferbinte dorință a sufletului nostru, dorință cu care s-au dus în mormânt și fericiții noștri părinți; ajungând a vedea mai întâi reînvierea perdutei noastre metropolii, și prin aceasta emanciparea noastră de sub acea ierarhie străină, care timp de peste 60 de ani, văzându-ne fără de arhierie, și în mare parte și fără de preoți, ne luase sub scutul ei; iar acum mai văzând și această biserică catedrală, maica tuturor bisericilor din metropolie, zidită în onoarea și mărirea lui Dumnezeu și pre folosul nostru sufletesc și trupesc, văzând acest Sion, etern simbol al reînvierei noastre metropolii și al unității credinței și limbei strămoșești, astăzi sfințit și închinat sublimii lui destinațiuni, cu drept cuvânt putem esclama și noi cu psalmistul: „Aceasta este ziua, pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim întru ea”.

Deși ne-am îndatinat a glăsu aceste cuvinte sfinte de bucurie mai ales la praznicul cel mare al învierii Domnului nostru Iisus Cristos din morți, prin care ni-s-a garantat și învierea noastră după moarte, dar după ce de serbarea sfințirii acestei biserici catedrale este strâns legată și amintirea reînvierii maicei noastre metropolii, și prin aceasta și a reînvierii noastre dintr'un trecut jalnic și dureros la un viitor mai bun și mai ferice: cred, că și la această îndoită serbare putem aplica cuvintele sfinte ale psalmistului: „Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim întru ea”.

În aceasta mare bucurie a noastră, să nu uităm însă iubitorii mei fii și frați în Domnul ceea ce ne spune tot același psalmist: „că de n-ai zidi Domnul casa, înzadar s'ar ostent cei ce o zidesc” 127 v., să nu uităm, că precum învierea Domnului a fost o nespusă îndurare a providinței divine spre neamul omenesc, tot asemenea și reînvierea maicei noastre metropolii a fost o nespusă îndurare a aceleiași providințe divine spre noi fiii acelei maice metropolii.

De aceea și eu mai înainte de toate cătră tine mă întorc prove-

dință divină, și prosternându-mă și închinându-mă, îți mulțămesc din adâncul sufletului dimpreună cu clerul și poporul meu, cu tinerii și bătrânii noștri, pentru toate binefacerile Tale spre noi. Îți mulțămim providință divină, că atunci, când peste-un secol și jumătate am rămas orfani de maica noastră metropolie, când peste 60 de ani am rămas fără arhieriei și în cea mai mare parte și fără preoți, ca și turma fără păstor, numai Tu ca prin minune ne-ai ocrotit de perire totală. Îți mulțămim providință divină, că după toate acestea „când a sosit plinirea vremii”, Tu ne-ai trimis, ai inspirat și ai ajutat pe nemuritorul marele arhierie Andreiu, dimpreună cu vrednicii noștri fruntași contemporani ai lui, la recăstigare și la reînvierea perdutei noastre metropolii și la reîntrunirea noastră iarăși la sinul acelei bune maice. Tu ai mișcat părinteasca inimă a Măiestății Sale gloriosului nostru Impărat și Rege apostolic Francisc Iosif I. la împlinirea juste și ferbinte noastre dorințe, și pe înaltele corpuri legislative la eternizarea dreptului reînvierei noastre metropolii în legile iubitei noastre patrii. Îți mulțămim providință divină că tot Tu ai inspirat și pe venerabilii membri ai sinodului și ai conzistorului nostru arhiepiscopal, ca într'un gând și o simțire, în drăgoșe și bună înțelegere cu mine să eternizăm reînvierea maicei noastre metropolii și prin ridicarea acestui Sion, în onoarea și mărirea Ta. Tu ai inspirat și pe iubitorii noștri fii și frați în Domnul, preoți și mireni, din apropiere și din depărtare, la atâtea ajutoare și jertfe frumoase, câte ne mai lipseau până să ne putem împlini această ferbinte dorință. Dar și mai mult vin eu pentru mine a-ți mulțami providință divină, pentru că deși mă află la apusul zilelor vieții mele, Te-ai îndurat totuși a-mi rezervă mie, atât punerea pietrii cei din capul unghiului, cât și sfințirea acestui Sion; Te-ai îndurat a-mi rezervă împlinirea celei mai mari dorințe a sufletului meu, încât acum pot cere, ca și oarecând bătrânul Simeon, eliberarea mea, căci văzură ochii mei Sionul mântuirii poporului meu. Deci Te rog ferbinte, primește dela mine zmeritul tău servitor aceste adânci mulțămite, iar dela clerul și poporul meu, acest modest prinos, precum ai primit darurile lui Avel și jertfele lui Noe și ale lui Avram. Dar și mai ferbinte Te rog providință divină, să asculti rugăciunile, ce ți se vor adresa din acest sfânt Sion pentru popor, patrie și Domnitor, precum ai auzit și rugăciunile părinților noștri, dealungul secolilor furtunoși, ocrotindu-i contra tuturor cercărilor grele, câte au trecut peste ei. Fie ochii tăi deschiși ziua și noaptea spre acest Sion și urechile tale ascultând și împlinind cererile

ce se vor face întru ansul, ajutându-ne să ne apropiem tot mai mult de misiunea, ce ni-ai destinat-o și nouă pe acest pământ.

După providință cătră voi mă adresez umbre mărețe, spirite mari și fericite din cer, predecesori ai mei, de memorie etern binecuvântată. Și anume cătră tine mare arhierie Andreiu, care însușit de iubirea de Dumnezeu și de popor, pe lângă multele tale lucrări pentru regenerarea noastră, ani dearândul ai stăruit cu „mână tare și braț înalt” și la reînvierea perdutei noastre metropolii și la readucerea noastră într-o turmă și la un păstor, mai inițiând și un fond modest pentru zidirea acestei biserici catedrale. Și cătră tine mă întorc vrednicile arhierie Miron, care în tot timpul arhieriei tale continuând opul predecesorului tău între alte multe lucrări ai avut în deosebită îngrijire și sporierea fondului, înlesnindu-ne începerea zidirii acestei biserici catedrale. Chemu-Vă pe voi umbre mărețe și împreună cu voi pe toți fericiții noștri părinți și frați, cari timp de peste 150 de ani au deplâns pierderea maicei noastre metropolii, însetând după redobândirea ei. Chemu-Vă pe toți, măcar și numai pe un moment, cu spiritul vostru între noi, să participați și voi la această mare bucurie a noastră și să vedeți cum am îngrijit sadurile voastre, cum am continuat opurile voastre, cum am realizat dorințele voastre și să vă convingeți, că deși voi ați trecut dintre noi, dar spiritul vostru tot între noi a rămas, și apoi rogu-vă ferbinte să soriți din locul, undă vă aflați, binecuvântarea părintelui ceres asupra noastră pentru un viitor tot mai bun și mai ferice.

După acestea întorcându-mă și cătră voi iubitorii mei fii și frați în Domnul, veniți aici din apropiere și din depărtare, să participați la bucuria acestor sărbări, dimpreună cu spiritele fericiților noștri părinți și frați, trecuți la cele eterne: presimt că veți aștepta să vă arăt mai deaproape însemnătatea acestei sărbări. Dar cum aș putea face aceasta mai cu folos, decât spunându-vă ceea ce-mi inspiră și mie aceste ziduri mute, că noi prin sărbarea sfințirii acestei biserici, sărbăm și reînvierea și întărirea acelui *sicriu sfânt*, care ne-a adăpostit și ne conservă cu mare pietate cele mai prețioase tesaurare părințești, *limba și legea*, sau credința strămoșască, că limba este și pentru noi acel sunet dulce și duios supt dela sânul maicelor noastre, prin care ne desvoltăm și ne cultivăm, prin care ne exprimăm și ne afirmăm ființa și legătura cu naționalii noștri din toate părțile; iar legea sau credința străbună este cea mare putere divină sădită de însuș Dumnezeu în sufletul nostru, prin care stăm în legătură cu Dumnezeu și ne avântăm a înțelege taina cea mare și necuprinsă de mintea

noastră, taina ființei noastre; ne avântăm a înțelege cine suntem, cine este creatorul nostru, și apoi care scop ne-a creat?

Căci numai prin acea sfântă credință putem înțelege, cine este creatorul nostru și al tuturor văzutei și nevăzutei, și care e scopul, pentru care s-au creat toate. Numai ea ne spune, că Dumnezeu este acea ființă supremă atotputernică și atotînțeleaptă „care a creat lumea cea văzută din cer și cea nevăzută”, (Evrei II, 1. 20), ea ne spune, că Dumnezeu întru adâncă sa înțelepciune a creat și condus toate, începând dela nemărginitul univers, cu cerul, soarele, luna și miliardele de stele, și dela pământ cu sesurile cele mănoase, cu văile cele înecătoare, cu munții cei înalți, cu izvoarele și adâncurile, apoi dela cel mai neînsemnat verșec până la ființa cea mai aleasă a omului.

Acea sfântă credință ne spune, că Dumnezeu n'a creat nimic fără de scop și că întru adâncă sa înțelepciune, încă la creațiune, a destinat fiecărei creațiuni și un anumit scop. Ceea ce ne spune și filosofia susținând, că în natură nu este nimic de prisos, că prin urmare toate lucrurile și ființele își au scopul lor, și cu cât un lucru sau o ființă este mai aleasă, cu atât mai mare trebuie să fie și scopul pentru care s'a creat.

Acea sfântă credință ne spune, că nemărginitul univers este — între altele, — și o creațiune înțelepciune și atotputernică a Creatorului, care nu se poate înțelege decât prin sfințele scrișuri „cești Doamne și minunile tale și nici un cuvânt nu s'a dat spre lauda minunilor tale”, că mântul cu toate lucrurile lui este creat pentru a adăposti și a ernea toate cele create din el, și când se vor întoarce iarăși la de unde s-au creat; că totul toată strălucirea lui este creat pentru acea parte a ființei omului o numim suflet nemuritor, dăruirea dumnezeiască ca să dea corpului omenesc, și să-l er în cărările cele întinse ale vieții, iar la despărțirea de trup, să se reîntoarcă iarăși în cer la Dumnezeu, de unde s'a luat pentru viață eternă.

Acea sfântă credință ne spune, că omul, cea mai aleasă ființă, făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu și înzestrat cu cele mai sublimie facultăți, este creat, ca să cunoască și preamărească pe Dumnezeu și prin desvoltarea facultăților cu cari l-a binecuvântat Dumnezeu, să tindă tot la mai multă perfecțiune sau desăvârșire, după zisa sfintei evanghelii: „*fiți desăvârșiți, precum este și tatăl vostru cel din cer*”, și prin aceasta să se apropie tot mai mult de Dumnezeu, creatorul său, și prin El la eterna fericire, scopul suprem al omului.

Acea sfântă credință ne spune, că oamenii își vor putea ajunge acel scop măreț, numai cultivând simțul religios, sfânta legătură cu Dumnezeu, precum trebuie să cultive toți fiii cei buni legătura fiască cu părinții lor, și că acea sfântă legătură cu Dumnezeu se poate susține și întări numai prin biserica întemeiată de Domnul nostru Iisus Cristos pe piatra cea tare a credinței religioase.

De aceea s'au și întrunit oameni, și așa și fericirii nostri părinți în societăți religioase după limbă și credință; de aceea s'au constituit în comunități bisericești, zidind biserici, în parohii, în eparhii și metropolii, ca tot atâtea centre de legătură cu Dumnezeu, de cultivare a credinței religioase și de dezvoltare a puterilor sufletești, cu ajutorul centrului celui mare al metropoliei, dela care se inspiră, se alimentează toate centrele mai mici, toate celelalte biserici, precum se alimentează prin inimă toate organele corpului omenesc.

Precum vedeți iubitorilor mei fii și frați în Domnul, bisericile sunt tot atâtea centre de legătură cu Dumnezeu și dezvoltarea facultăților sufletești, de aceea la anumite ocazii, în Dumineci și sărbători, ne întrunesc la sinul lor, ca să întărească legătura între noi și Dumnezeu, apoi să ne lumineze și să ne învețe cele bune și folositoare, să ne învețe a iubi pe Dumnezeu, ca să ne iubească și El, a face voia Lui, ca să împlinească și El cerețele noastre, să ne învețe a iubi și pe desproapele noastre, ca să ne iubească și ei pe noi. Să ne învețe a ne feri de cele rele și a face cele bune, după zisa sfintei evanghelii: *„Nu căutați să vă faceți vouă oame-ni, jocoși și voi lor așisderea“*. Ele sunt, cari în viață, prin servitorii lor, în toate zilele imploară darul lui Dumnezeu asupra noastră, iar după moarte îngrijesc și de mântuirea sufletelor noastre, prin rugăciuni către Dumnezeu și prin pomniri, cari ne mai țin și în plăcută amintire la posteritate, până în cele mai depărtate timpuri.

Din acestea vom înțelege, iubitorilor, că biserica nu este însăși scopul ei urmărind, ci numai mijlocul, iul mijloc puternic la ajungerea lui ce ni-l-a destinat preabunul Dumnezeu.

Precumcă biserica este unicul cel mai puternic mijloc la ajungerea scopului ce urmărim, destulă evidență, că ea e izvorul și cultivarea sfintei credințe religioase, că dela ea au emanat și emanează toate mari și salutare, dela ea comunitatea de interese și de sentimente, cari produc nizuințele culturale; ea ne-a produs și ne-a inspirat pe acei bărbați mari ai neamului nostru, cari în toată viața lor au lucrat la cultivarea limbei și a adințelor străbune și prin aceasta înaintarea noastră spre scopul nat de Dumnezeu.

De aproape 2000 de ani a continuat biserica — chiar și când era umilită și aservită, precum continuă și acum cu toată stăruința ași împlinind acea sublimă misiune, înființând și susținând cu mari jertfe felurite institute culturale, și totuși, durere, în timpul de acum se află și oameni cu învățătură înaltă, cari în iscusința lor presupunând a fi ajuns la cunoștința tuturor lucrurilor din lume, lasă a se înțelege, că știința în dezvoltarea ei actuală și ulterioară ar putea suplini credința, că prin urmare biserica, simbolul credinței, și-ar fi împlinit deja misiunea și așa ulterioara ei conlucrarea la binele și fericirea oamenilor ar fi superflua.

O mare și prea dăunătoare amăgire aceasta, căci precum spune și renumitul filozof Kant, una e știința și alta e credința, una e chemarea științei și alta este chemarea credinței. Știința ca product al minții are chemarea a cercetă și a cunoaște lucrurile ce se pot cuprinde cu mintea; credința însă ca însușire a sufletului tinde a cunoaște și a pătrunde și lucrurile ce nu se pot cuprinde cu mintea omenească. Și așa credința tinde a întregi și a suplini neajunsele științei.

Desconziderarea credinței ar fi o mare și prea dăunătoare amăgire și din privința, că ar mai lipsi pe oameni și de tot ce au mai scump, de mângăierea și întărirea neapărat de lipsă în grelele împrejurări ale vieții, ar lipsi pe oameni de acea mângăiere, ce nu le-o poate da nici o putere lumească, nici știința oricât de înaltă, nici bogăția oricât de mare, nici dregătoriile oricât de frumoase, ci numai biserica cu sfânta credință, pe care nu o poate suplini nici un fel de știință lumească.

Voină a ne convinge despre aceasta, n'avem decât să privim numai în jurul nostru iubitorilor, ca să aflăm mulți oameni cu știință înaltă, cu averi și diregătorii mari și totuși atât de nemulțumiți și de nefericiți în sufletul lor, încât le este grea chiar și viața, iar aceasta numai pentru că n'au credință religioasă; pe când altă mulțime de oameni, săraci, fără de știință înaltă, sunt mai veseli și cu mai multă plăcere de viață decât mulți bogați și cu știință înaltă, numai pentru că au credință religioasă în sufletul lor.

De aceea repet, că lipsa, ori măcar și numai slăbirea credinței ar fi o mare răătăcire, ar fi cea mai mare nefericire pentru oameni, căci unde și-ar mai afla mângăiere omul, care are de toate, dar n'are liniștea sufletului, cel-l torturează ziua și noaptea. Unde și-ar mai afla mângăiere bolnavul, care și-a cheltuit averea cu doftoriile fără să fi aflat vindecare? Unde și-ar mai afla mângăiere văduva care deplânge moartea soțului și a fiilor ei? Unde și-ar mai afla mângăiere soțul, care deplânge moartea soției sale? Unde și-ar mai afla mângăiere orfanii rămași, așa zicând, între cer și pământ, cari deplâng moartea părinților lor? Unde și-ar mai afla mângăiere părinții, cari deplâng moartea fiilor lor? Unde și-ar mai afla mângăiere dosădiții și săracii, când văd pe cei bogați întru toate prea îndestulați? Toți acestia și alții asemenea ar fi cei mai nefericiți, dacă s'ar mai lipsi și de sfânta credință, care le șoptește tainic, că fiind Dumnezeu deopotrivă părinte al tuturor, dacă n'ar răsplăti încă în această viață suferințele lor, atunci cu atât mai mult le va răsplăti în viața cea viitoare.

Afară de acestea este o mare întrebare, mai afla-s'ar bărbați virtuosi, cari să trăească și să se jertfească pentru omenime, dacă n'ar încredința credință religioasă, care inspiră pe oameni la asemenea fapte nobile și mărețe? Tot asemenea mare întrebare este, dacă ar mai putea sustă și societatea omenească, după ce chiar și revoluțiunile au convins pe oameni, că fără religie nu poate ezista ordine socială.

Precumcă numai cu știința fără de credință religioasă nu se poate consolida o societate trainică, nici religioasă, nici națională, mai bine vom înțelege, dacă ne vom întreba pe noi înșine: ce s'ar alege de noi când o parte din noi ar avea știință înaltă, dar n'ar avea credință, iar altă parte, mulțimea poporului, temelia existenței noastre, care nu și poate însuși o știință înaltă, ar rămâne și fără asemenea știință și fără de credință religioasă?

alege de noi, când cei cu știință înaltă s'ar isolă de cei fără asemenea știință, iar cei cu credință s'ar isolă și înstrăina de cei fără de credință religioasă? Ce ar mai putea paraliza prăpastia dintre unii și alții și cum am mai putea conlucra întruniți împreună la opul cel mare al viitorului, al binelui și fericirii noastre, dacă ar lipsi dintre noi sfânta legătură a credinței, noaă tuturor comună, care de când ezistă neamul nostru, ne-a încheiat într-o asemenea societate ca într-o familie? Răzpusul la acestea și-l poate cugetă fiecare dintre noi.

Se va zice poate din partea celor cu știință, că acea legătură dintre noi s'ar putea susține și numai prin limba maternă. Oricât de puternică este și legătura limbei materne, să nu se uite însă, că limba este expusă mai multor influențe stricăcioase, decât credința, ca însușire a sufletului, și să nu se uite, că în caz, când din nefericire s'ar periclita limba maternă; și numai singură credința ar putea susține legătura dintre noi. Dovadă despre aceasta sunt chiar unii conaționali ai nostri aruncați de soarte în locuri, unde nu se vorbește și limba noastră, pe care mulți din aceia au pierdut-o. N'au pierdut însă și credința străbună, care îi ține în strânsă legătură cu noi, pe când alți conaționali ai nostri cu știință înaltă, desconziderând credința străbună și așa rupându-se de noi, s'au pierdut cu totul.

Dar și mai mare dovadă despre aceasta sunt alte popoare, și mai ales unul, cel mai împrăștiat în toată lumea, unde și-a pierdut cu desăvârșire limba maternă, și totuși prin credința comună, susțin între sine comunitatea de interese și de sentimente, ajutându-se și sprijinindu-se unii pe alții în neajunsurile lor, cei dela răsărit cu cei dela apus, cei dela miazăzi cu cei dela miazănoapte, ca și membrii unei familii.

Pentru a înțelege și mai bine superioritatea și puterea cea mare a credinței asupra științei, nu voi aminti numai ceea ce ne spune și sfânta scriptură, că sfinții și profeții numai prin credință „au biruit împărății, au astupat gurile leilor, au stăns puterea focului, s'au întărit în slăbiciune, s'au făcut tari în războaie și au întors taberele străinilor în fugă“ Pavel Evrei 10 33; nu voi aminti, că și martirii tot numai prin credință au suportat cu nespuse răsunări grozave chinuri, torturi și moarte înfricoșată, încât chiar și când se ardeau pe rug se simțiau fericiti, că pățimesc pentru convingerile lor religioase: ci vă voi aminti numai, că și eroii cei mari, ca și ostașii cei viteji, nu cu știința, ci tot numai cu credința și-au câștigat eroizmul și vitejia, precum a dovedit-o aceasta în timpul mai vechiu între alții și primul Împărat creștin Constantin-cel-mare, care numai cu puterea sfintei cruci, simbol al credinței, a învins pe puternicul său contrar Maxenție, iar mai târziu între mulți alții și eroul Stefan-cel-mare, care tot numai cu puterea credinței a eluptat număroasele învingeri enumerate de istorie, pe cari apoi le-a încununat tot cu atâtea monumente pioase drept dovadă și recunoștință a sfintei sale credințe religioase.

Deși ași mai putea aduce încă multe asemenea dovezi mai proaspete, chiar și din zilele noastre despre puterea cea mare a credinței, mă mărginesc a Vă aminti încă numai, că și fericirii nostri părinți, nu cu știință înaltă, ce nu o aveau, ci numai cu puterea sfintei credințe au înfruntat grelele cercări de tot

lungul secolilor furtunoși, conservându-și ființa și ezistența.

Din acestea și alte asemenea convingându-ne, iubitorilor fii și frați în Domnul, că numai prin știință și fără de credință nu ne-am putea consolida într-o societate trainică, nici religioasă, nici națională, fără de care n'am putea lucra cu succes la ajungerea mărețului scop, ce ni l'a destinat adâncă înțelepciune a creatorului, ci încă ne-am diviză, izolă și înstrăina unii de alții, ba ne-am și perde, precum s'au pierdut toți câți au desconziderat credința; și convingându-ne, că numai prin biserica străbună cu sfânta ei credință tuturor comună ne putem încheia într-o asemenea societate lucrătoare, și că numai așa putem conlucra și noi la binele și fericirea noastră: avem cea mai sfântă datorință și cel mai mare interes, pe lângă cultivarea științei a ține cu tărie și la sfânta noastră credință străbună, de a cărei binecuvântări ne-am bucurat de o potrivă în timpul bune și rele, iar aceasta să o manifestăm și prin fapte, prin cercetarea biserice și prin ținerea la sfintele așezăminte bisericești. Căci scris este, că „credința fără de fapte moartă este“. Aceasta să o facem și pentru a strânge tot mai tare legătura cu poporul, care ușor se înstrăinează de cei ce desconzideră credința lui și frumoasele dăcini religioase.

Dorind eu foarte a convinge pe toți ai nostri despre neprețuitele foloase ale credinței, precum și despre tristețele urmări ale lipsei de credință, dar prevăzând, că debilul meu glas nu va ajunge și la cei din depărtare, nu mi rămâne decât să apelez la toți binevoitorii poporului nostru aflători aici, și deosebi la voi fruntașilor încărungiți în experiențe, rugându-vă să vă faceți apostoli binevoitori și luminători ai neamului, spunând și voi la toate ocaziunile, mai ales generațiilor mai tinere, pe lângă cele amintite de mine, încă și cele ce ați văzut și ați esperiat și voi în viață, și anume: cum înaintau și se ridicau în vechime, precum înaintează și se ridică și acum, chiar și din familii mai de rând, toți aceia, cari pe lângă știință, țin cu tărie și la credința religioasă. Și iarăși cum se ruinau și decădeau și în vechime, precum se ruinează și decăd și acum, chiar și din familii fruntașe, toți aceia, cari seduși de știința lor, desconzideră credința religioasă.

Spuneți, iubitorilor fruntași și bătrâni, celor cu vază, onoare și cu pozițiuni frumoase în societate, că numai așa vor putea trece asemenea bunuri și la fiii lor, iar celor ce le lipsesc, că numai așa le vor putea câștiga, dacă vor ține cu tărie la credința religioasă.

Spuneți iubitorilor fruntași și bătrâni acesteia părinților, și mai ales maicelor, că dacă își iubesc pe fiii lor, și dacă doresc, ca acei fii să conserve onoarea și moșia părintească, și dacă voesc să se ridice la bunăstare și pozițiune onorabilă în societate, atunci să inspire în sufletul lor simțul religios încă din cea mai fragedă etate, precum face aceasta toate maicele cele vrednice, începând de jos, până la cea mai înaltă aristocrație.

Spuneți, iubitorilor fruntași, că e frumoasă și folositoare știința și pentru că descopere multe din ascunsele de până acum, și precum se prevede cu timpul va descoperi și mai multe. Nu va ajunge însă nicicând a descoperi altă putere sufletească mai mare, care ar ajuta pe oameni a cunoaște și lucrurile ce trec peste hotarele minții omenești, precum îi poate ajuta numai puterea

Din asemenea convingeri au purces în trecut și purced și acum toate popoarele culte, din lumea mare, nu numai cele ce adoară pe unul adevăratul Dumnezeu, dar și cele ce adoară pe Ievoha ori pe Alah, când pe lângă toată cultura și știința lor, n'au încetat și nu încetează a zidi biserici, temple și moschee tot mai frumoase și mai pompoase și a înființa feliurite institute și societăți religioase pentru tot mai multă desvoltare și cultivare a simțului religios, de unde a provenit și înaintarea acelor popoare în toate privințele. De aici și fericirii noastre părinți, când au zidit număroase biserici și locașuri sfinte, tot atâtea simbole ale sfintei credințe religioase; de aici am purces și noi iubitorilor, când am zidit această biserică, sfânt simbol al sfintei noastre credințe, nu numai pentru Dumnezeu, carele tot atât de sfânt este și fără de biserică, ci mai mult pentru folosul nostru sufletesc și trupesc. Și tot de aici au purces și acei binefăcători ai noștri, cari cunoscând însemnătatea și folosul cel mare al bisericii ni-au venit și nouă într'ajutor la zidirea acestei biserici catedrale.

Deși am firma convingere, că toți ceice ne-au ajutat la această zidire au îndeplinit aceasta, ca să-și satisfacă o dorință a sufletului lor; deși am firma convingere, că prea bunul Dumnezeu, care nu lasă nici o faptă bună nerăsplătită, le va răsplăti și acea faptă bună cu darurile sale cele mari și bogate, iar posteritatea le va păstra amintirea cu pietate, până în cele mai depărtate timpuri: totuși mișcat de recunoștință vin și eu, și din acest sfânt loc a mulțami tuturor, din inimă, pentru binevoitoarele oferte, cu cari ne-au ajutat la zidirea acestei biserici, între cari cu omagială supunere amintesc pe Maiestatea Sa gloriosul nostru împărat și rege Francisc Iosif I, carele încă la prima colectă din anul 1857, ne-a donat 1000 de galbini, pe înaltul guvern al patriei pentru donul de 15,000 coroane, pe lângă alte 800 florini anual pentru susținerea catedralei, pe ilustra și de tot neamul nostru mult stimata nobilă familie de Mocsonyi pentru marimosul don de 60,000 coroane, pe ilustrul nostru fruntaș Domnul Dr. Iosif Gal pentru 5000 coroane în eterna memorie a fericitei sale consoarte Ecaterina născută Agora; pe Vasile Cora Soliman pentru 5488 coroane, pe Domnul Vasile Stoescu pentru 3000 de lei; pe Domniile Dr. Ioan Mihu, avocat, Pantaleon Luca, asesor conzistorial, Di Stroe Beloesco și fericita Doamnă Johanna Bădilă pentru donurile de câte 2000 coroane; pe Preasfințitul Domn episcop al Aradului Ioan I. Papp, apoi pe părintele arhimandrit vicar arhiepiscopesc Dr. Ilanion Pascariu, pe părintele protosinel Dr. Eusebiu R. Roșca, pe părintele asesor conzistorial Dr. Miron Cristea, pe Domnul Partenie Cosma, director de bancă, pe Di Dr. Nicolae Vecerde, avocat, pe Di Ioan de Preda, avocat, pe Di Nicolae Garom, avocat, pe Di Alexandru Cirlea, notar public, pe Di Alexandru Lebu, proprietar, pe Di Dr. Iancu Metianu, proprietar, pe Di Nicolae Jugănariu, comerciant, pe fericitul Domn Sava Popovici, protopresbiter, pe firma Steriu și compania și pe o Doamnă anonimă, fecarele pentru donurile de câte 1000 coroane.

Dintre corporațiunile noastre bisericesti s'a distins onorabil comitet parohial din Cetatea-Sibiului cu 14,900 coroane, adunate prin stăruința vrednicului său prezident Di Parteniu Cosma, sinodului Aradului Nicolae din Brașov cu 5000 cor.

biserica din suburbiul Iosefin de aici cu 5000 cor., sfânta noastră mănăstire Hodoș-Bodrog cu 2000 cor. și biserica din Zărnești cu 1500 cor.

Dintre institutele de bani s'a distins valorosul institut „Albina“ cu un don de 10,000 de coroane, cassa de păstrare din Săliște cu 1000 coroane și societatea „Transilvania“ cu 1000 de lei.

Dupăce numărul celorce au contribuit cu oferte sub o mie de coroane este atât de mare, încât nici timpul, nici oboseala nu mă iartă să-i amintesc după nume, voi spune numai în general, că și la acele colecte s'au mai distins unele institute de bani cu contribuii frumoase, apoi asesorii conzistoriali și alți fruntași cu câte 500 până la 600 cor. protopresbiterii noștri dela 200 până la câte 600 coroane, preoții noștri dela câte 100, 200 până la câte 350 de coroane, profesorii, învățătorii și numeroși poporeni cu daruri ceva mai modeste, asigur însă pe toți, că numele tuturor sunt înscrise în acest pomelnic*) pentru pomenire la sfântul jertfelnic și pentru istorie. Deci le implor tuturor dela cer celor aflători în viață, sănătate, pace, mulțamire și îndestulare, întru mulți ani fericiri, iar celor trecuți din viață le implor mântuire și vecinică fericire.

Prin cele până aici arătate crezând, că după debilele mele puteri, voi fi satisfăcut măcar în parte așteptării voastre, iubitorilor mei fii și frați în Domnul, mă întorc cătră acela, în al cărui sfânt nume ne-am întrunit aici, și în a cărui onoare și mărime am întemeiat acest sfânt Sion, mă întorc cătră tine Dumnezeu părinților noștri, carele prin unul născut fiul tău Domnul nostru Isus Christos ne-ai incredințat: „că toți cei ce te caută, Te vor afla, că celor ce bat le vei deschide și celor ce cer le vei da“, cerând și rugându-te ferbinte să primești dela noi fii tăi zmeriți, modestul prinos adus la zidirea acestei sfinte biserici, menite a educa un popor tare în sfânta Ta credință, un popor iubitor de progres și de ordine, carele în dragoste și alătura cu celelalte popoare din iubita noastră patrie se conlucre la opul cel mare al păcii. Tot așa de ferbinte Te rog să faci această sfântă biserică, pentru toți, începutul unei ere noue de bine și fericire; s'o faci izvor nescut de credință, dându-i acea putere neînvinsă, ce ai dat-o și modestelor biserici din trecut, să o faci adăpost puternic al sicriului sfânt, care ne conservă cele mai prețioase tesaure părintești: credința și limba strămoșească; să o faci făclie luminătoare în cărările cele întunecoase ale acestei vieți și să ascuți și să împlinești rugăciunile, ce ți se vor aduce prin ea ziua și noaptea. Când se va închide cerul, să ne dai ploaie la bună vreme pentru rodirea pămantului, când se vor ivi morburi și neputințe Tu să le încetezi, când se vor întâmpla turburări și războaie Tu să le stângi, când se vor ivi împărecheri și neînțelegeri între noi, Tu să le delături și să inspiri în noi în mesură tot mai mare dragostea cătră Tine și cătră deapropoalele noastre, iubirea de patria mamă, și alipirea cătră părintele ei, gloriosul nostru Împărat și Rege Francisc Iosif I și întreaga sa casă domnitoare, și prin venirea prea sfântului Duh să reversi Darul și binecuvântarea Ta nu numai asupra noastră și alor noștri, dar și asupra tuturor celor ce adoară prea sfânt numele Tău, acum și în vecii nesfârșiți. Amin.

*) Înaltpreasfinția Sa arată publicului o carte mare, sinodul legat.

Sărbările sfințirii.

— Raport special. —

Sibiu, 15 Maiu n.

Au trecut zilele de bucurie, zilele de înălțare sufletească, în cari a fost predată destinațiunei frumoasa noastră catedrală, și acum a noastră este chemarea și datorința să eternizăm momentele festive și pe seama posterității, ca și generațiile următoare să le cunoască, și să înțeleagă însemnătatea epocală a actului săvârșit.

Ne vom împlini datorința impusă cu exactitatea admisă de împrejurări, și în cele următoare vom da o expunere cât se poate de fidelă a celor întâmplate zilele acestea în Sibiu.

Sosirea oaspeților.

În urma invitațiilor făcute din partea venerabilului conzistor arhidiecezan, a sosit multă lume românească la Sibiu, pentru a fi de față la actul sfințirii catedralei. Au sosit oaspeți și din România (di profesor universitar Nicolae Iorga, di Florescu, secretarul Ligei culturale, și alții), iar dela noi au venit numărăroși fruntași din cler și dintre mireni din întreaga metropolie. Mai ales preoțimea a fost reprezentată în număr foarte frumos. Sibiuul peste tot avea în aceste zile de sărbătoare iarăși un aspect românesc, ca în toamna trecută, când s'a făcut inaugurarea Muzeului Național.

Preasfinția Sa episcopul Aradului Ioan I. Papp, care a luat parte la toate sărbările și la toate actele săvârșite, a sosit la Sibiu încă Joi seara. Preasfințitul domn episcop al Caransebeșului, Nicolae Popa, fiind ocupat cu conducerea sinodului eparhial, și-a scuzat absentarea. Sinodul din Caransebeș a trimis însă o delegațiune ca să aziste la actul sfințirii, anume, pe deputații sinodali Andreiu Ghidiu, protoprezbiter în Caransebeș, Coriolan Brediceanu, deputat dietal și Dr. Gheorghe Dobrin, avocat. Acest din urmă fiind împedat se vină la Sibiu, a fost înlocuit prin domnul Onișiu, jude reg. de tribunal în penziune. Vineri au sosit Preacuvioșii Lor Arhimandrii Augustin Hamsea și Vasile Mangra, protoprezbiterul Simeon Popescu din București, Dr. Ioan Mihu, și alți mulți fruntași. Sâmbătă seara au sosit tinerii membri ai familiei de Mocsonyi: Antoniu, Petru și Jonel.

Sinod extraordinar.

Șirul sărbărilor s'a început cu ședința festivă a sinodului arhidiecezan, convocat în sesiune extraordinară pe Sâmbătă 12 Maiu n. la orele 4 d. m.

S'a ținut în sala Muzeului Asociațiunii. Prezenți aproape toți deputații sinodali, iar ca oaspeți, Preacuvioșii Lor Arhimandrii Augustin Hamsea și Vasile Mangra, protoprezbiterul Simeon Popescu din București, protopresbiterul militar Pavel Boldea, Dr. Ioan Mihu, și alții. Galeria plină de public, domni și dame.

La orele 4 și un sfert intră în sală Înaltpreasfinția Sa Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Metianu, însoțit de Preasfințitul domn episcop al Aradului Ioan I. Papp. Sunt primiți cu vii aclamări.

I. P. S. Sa ocupă scaunul prezidial și deschide ședința cu o vorbire frumoasă, în care comunică deputaților sinodali, că scopul întrunirii sinodului în această sesiune extraordinară este eternizarea în actele sinodale a momentului festiv al terminării bisericii catedrale și participarea la actul sfințirii acesteia. Numeste

apoi notar pentru purtarea procesului verbal al acestei ședințe festive pe di asesor conzistorial Mateiu Voileanu.

Ia acum cuvântul deputatul sinodal Galacteon Șagău, protopresbiter, și propune sinodului spre primire un proiect de rezoluțiune, cam de următorul cuprins:

„Sinodul să mulțamească prevedinței divine că i-a dat mângăierea de a vedea terminată biserica catedrală, de care poporul român dreptcredincios din Ardeal a dăsu lipsă două sute și mai bine de ani.

Să exprime mulțămirea și recunoștința Maiestății Sale Împăratului și Regelui nostru Francisc Iosif I., pentru că a dat concesiune să se facă colectă pe seama catedralei și însuși a contribuit cu 1000 de galbini la fondul ei.

Să exprime mulțămirea tuturor binefăcătorilor și contribuitorilor, în deosebi familiei de Mocsonyi, care a dăruit pe seama fondului catedralei 60.000 coroane.

Se eternizeze în analele sinodale numele metropoliților Andreiu, Miron și Ioan, de cari e legată zidirea catedralei.

Să exprime mulțămirea conzistorului arhidiecezan, tuturor membrilor din anii 1898—1906, în special domnului vicar Dr. Ilanion Fuscariu, referenților Nicolae Ivan și Dr. Miron Cristea, apoi comisiunei de clădire, din care pe lângă cei numiți mai fac parte domni Parteniu Cosma și Pantaleon Luca.

Să se laude zelul preoțimei și al protopresbiterilor întru colectarea ofertelor benevole, și zelul de jertfire al poporului.

Să participe sinodul corporativ la actul sfințirii catedralei.

Să predece sinodul cu ziua sfințirii biserica catedrală destinațiunii sale, ca să fie izvor de cultură națională și de întărire în credința strămoșască, asigurând credincioșilor bisericești gr.-or. române păstrarea acestor comori, ca condiții de viață și de existență.

Sinodul primește propunerea cu unanimitate și o ridică la valoare de conclud.

Se decide, ca procesul verbal al acestei ședințe să-l autentice Luni la orele 10 deputații sinodali aflați în Sibiu, și în urmă Înaltpreasfinția Sa Domnul Arhiepiscop și Metropolit încheie ședința cu o frumoasă și pătrunzătoare rugăciune, în care pune catedrala sub îngrijirea puterii dumnezeiești, cerând darul de sus asupra ei, ca să fie aceea ce e menită să fie: scut și apărare pentru legea și limba românească.

Mulțamește Escelenței Sale di deputat sinodal Galacteon Șagău, și ședința se ridică la orele 5 fără un sfert.

Privegherea.

Tot Sâmbătă la orele 7 seara s'a făcut privegherea prescriasă la sfințirea bisericii, în biserica din suburbiul Jozefin. A fost oficiată de protoprezbiterul Sibiului Ioan Papiu, azistat de protoprezbiterii Ioan Căndea, Vasile Domșa, și Nicolae Borzea, apoi de d'aconii George Tulbure și I. Scorobet. Au fost de față: Escelența Sa Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Metianu P. S. Sa episcopul Aradului Ioan I. Papp, Arhimandrii Augustin Hamsea, și Vasile Mangra, protosinelul Dr. Eusebiu R. Roșca, protoprezbiterul Simeon Popescu din București, prof. universitar Nicolae Iorga, mulți protoprezbiteri și preoți, iar popor cât a putut încape în mica bisericuță.

În cursul serviciului divin s'a făcut ungerea cu sfântul mir. Întai a uns I. P. S. domn arhiepiscop și metropolit Ioan pe Preasfințitul domn

Continuarea se află în supliment.

PROSPECT.

Băile de sare și iod din Mercurea (comitatul Szeben)
se vor deschide în 20 Maiu st. n. 1906.

Procedura de cură (mijloace de cură) băi reci salice în bazină, băi de vană caldă, băi de glod, cură de zăr și lapte și cură de ape minerale pentru beut.

Analiza chimică despre conținutul apelor minerale dela baia sărată dela „Albele” a stabilit-o în anul 1902 comisiunea de analiză chimică de stat dela universitatea din Cluj prin dl. Dr. Rudolf Fabiny, profesor de chimie reg. mag. în Cluj în modul următor:

In 1000 grame conținut

Acid silicic (Se. O. 2)	0-0121 gr.
Fer oxidat (F. O.)	0-0266 "
Aluminium oxid. (Al. O. 3)	0-0017 "
Calcium oxid (var. Ca. O.)	0-1883 "
Abagnesium oxid (My. O.)	0-4177 "
Amonium (amoniac) (N. H. 4)	0-0328 "
Natr Chlorid (sare) (Na Cl.)	34-1150 "
Natrium (Na.)	13-4419 "
Chlor (Cl.)	22-7320 "
Iod (I.)	0-01238 "
Cărbuni de oxid (C. O. 2)	0-1602 "

Indicațiuni: Aceste băi sunt a se recomanda cu deosebire la următoarele boale și se pot întrebuința cu bun succes la boale cronice, reumatice și artrice, scrofuloze, anemie, diferite boale de nervi, morburii de piele cronice sifilitice învechite, hipertrofia ficatului și a splinei, exudat și conglomerat septice, rachită etc. Îndeosebi au aceste băi eminent efect vindecător la diferite boale femeiești, ca fluurul alb, metrita cronică, indometrită, scurgeri etc. precum și resopțiunea exudatelor după pleurită (aprinderea peltei coastei) catar cronice de stomac, bronchi și mafe, precum și catar de beșică și mărește pofta de mâncare la reconvalescenții și pacienții slăbiți. Accid boric și acid de pucioasă în cantitate mai mică.

Ca ape minerale de beut, pe lângă apa din izvorul local mineral dela „Albele” le stă la dispoziție doritorilor apă Căciulata (Călimănești, România), Karlsbad, Apă amară de Buda, Giesshübler, Gleichenger, Répáthi, Előpaták, Borszék, Dacia și Borhegy, toate cu prețuri moderate.

Basinele pe lângă canalele naturale interne, cari importează și exportează, apa își mai are scurgere pe canalul extern din suprafață; deosebit de aceasta se mai renoiește în fiecare an înaintea deschiderii prin scoaterea apei până în fundament sub controla presb. ev. din Mercurea. Fiecare basină e de 25 metri lungă, 15 metri lată și 3—4 metri adâncă.

Băile sunt provăzute cu gară de tren proprie de tot aproape.

La băi (gară Szerdahely-Sosfürdő) sosește trenul zilnic de către Sibiu la orele 6 și 11 a. m. și la 720 p. m., de către Alvincz la 321 și 9 ore a. m. și la 517 p. m. Circulație postală zilnică.

Un omnibus circulă zilnic de douăori între Mercurea și aceste băi și pleacă din Mercurea la 9½ ore a. m. și 2½ ore p. m. Taxa de persoană tour și retour 40 bani, iar pentru copii jumătate.

Taxa pentru scaldă: baie rece în basină 20 bani, baie caldă de vană 80 bani, iar pentru copii jumătate.

Restaurant aranjat modern. — Beuturi alese. — Bucătărie excelentă. — Prețuri solide.

Odăi mobilate la băi cu următoarele prețuri: din 15 Maiu până în 15 Iunie cu 16—24 cor. lunar, din 15 Iunie până în 15 August cu 24—32 coroane lunar, din 15 August până în 15 Septembrie cu 16—24 cor. lunar. Serviciu și albături de pat cu 6 coroane lunar mai mult. Diferența prețului odăilor e fiindcă odăile din edificiul nou zidit sunt mai scumpe, iar cele din edificiul vechi sunt mai eftine. Doritorii să binevoiască a grăbi cu angajarea odăilor ca să le poată avea când doresc.

Alte informațiuni se pot cere dela arândatorul

ILIE FLOAȘIU, Szerdahely.

Direcțiunea băilor.

Nr. 179 prot. 1906.

[92] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa a III-a Richisdorf, protopresbiteratul Mediașului, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitorilor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și înainta cererile concursuale subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul susindicat, prezentându-se în vre o Duminică ori sărbătoare și în biserică, pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Totodată se deobligă cel ales de paroh a contribui la fondul protopresbiteral pentru casa tractuală cu suma de 40 coroane anual în decurs de 10 ani consecutiv.

Mediaș, 25 Aprilie 1906.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Mediașului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mircea
protopresbiter.

Frumosul roman

DUȘMĂNIE

de

Vasile E. Moldovan

costă 60 fileri.

Librăria arhidiecezană.

Berile originale:

Pschorrbräu de München

Urquell de Pilsen

Export-März a lui Dreher

se capătă zilnic proaspete, cu pocalul ori cu sticla în

Restaurantul „Stadtspark“

— peste cale de Muzeul național —

Preț redus!

Tara noastră, descrierea părților Ardealului spre meazăzi și Valea Murășului, de Silvestru Moldovan, se vinde cu prețul redus de 1 cor. (în loc 2 cor.), plus porto 20 fil., la Librăria arhidiecezană din Sibiu (Nagyszeben).

TÖRÖK e FAURUL NOROCULUI!

Neîntrecut este norocul care favorizează colecta noastră principală. Peste 25 milioane de coroane am plătit în scurt timp mușterilor noștri drept câștiguri, între cari se află cele mai mari câștiguri, și anume: de douăori premiul cel mare de **600.000 coroane** cel mai mare câștig de **400.000**

5 a **100.000**, 3 a **90.000**, 2 a **80.000**, 3 a **70.000**, 3 a **60.000**, mai multe a **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**, **20.000**, **15.000** și afară de acestea numărăse câștiguri de **10.000**, **5000**, **3000**, **2000**, **1000**, **500**, etc.

Recomandăm deci participarea la loteria de clase, cea mai bogată în șanse din lume, care se începe în curând, prin comandarea unui los de noroc.

În viitoarea loterie de clasă, a 18 a, se vor trage din

125.000 lozuri 62.500 cu câștiguri în bani laolaltă în suma enormă de **16 milioane 457.000 coroane**.

Bestellen Sie die bei Ihrem

Namen stehende Glücksnummer!

Viel Geld verschönert das Leben! Vielleicht überrascht der Mann die Frau oder die Frau den Mann durch Ankauf der neben den Namen stehenden Nummer mit einem Hauptgewinn! Der Zufall spielt im Leben eine große Rolle und kann es gerade ein Zufall sein, mit der neben dem betreffenden Namen stehenden Nummer das Los getroffen zu haben, welches einen grossen Gewinn erhält.

Adám, Adél	4040	Dezso, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Ötló, Melánia	20441
Adólar, Agnes	6314	Ede, Eszter	9868	Jakab, Józsa	20284	Ódón, Marcsisz	20980
Adolf, Agota	9007	Elek, Etel	19821	János, Judit	20983	Pál, Neszti	24236
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jenő, Juliska	24203	Péter, Olga	24277
Aladár, Anna	20445	Emil, Franciska	22082	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28870
Albert, Anatolia	21619	Endre, Frida	24252	Kálmán, Katalin	28874	Richard, Pelagie	32718
Alfréd, Apollonia	24245	Ernő, Genováva	24363	Károly, Katalin	29634	Róbert, Petronella	35640
Akos, Aranka	24285	Ferenc, Gertrud	29633	Kornél, Klára	35318	Rudolf, Piroška	37411
Ambrus, Beria	28881	Frigyes, Gabriella	34933	Kristóf, Klotild	36825	Salamon, Regina	38164
András, Blanka	34352	Fülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornelia	38188	Samu, Rózsika	38279
Antal, Borbála	36451	Gábor, Hedvig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozália	41931
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38173	Leó, Kunigunda	41919	Simon, Sári	89591
Arpád, Botli	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	84708
Arthur, Bella	41794	Géza, Hermína	51898	Lőrinc, Lenke	84738	Tibor, Szeréna	86019
Aurél, Brigitta	41938	Gusztáv, Hilda	54702	Manó, Leónia	86014	Tihamér, Theodora	92779
Áttila, Cecília	54309	György, Ibolyka	84780	Márkus, Lidia	90370	Tivadar, Teréz	12303
Balázs, Cornelia	84773	Gyula, Iduska	89219	Márton, Lina	101939	Tóbiás, Terus	12304
Bálint, Dóra	86065	Henrik, Ilona	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	12305
Barnabas, Dorottya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	12316
Béla, Cecília	106999	Hugó, Ilka	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vilmos, Viktória	12320
Benedek, Eufemia	123505	Ignác, Irén	123546	Miksa, Melvin	123511	Vince, Vilma	12315
Bernát, Emma	123509	Illés, Irma	123510	Mór, Margit	123515	Zoltán, Zsófia	12321
Daniel, Ernesztin	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5493	Zsigmond, Zsuzsanna	12322
David, Eva	123517	István, Janka	3512	Orbán, Mártha	8826		
Dénes, Evelin	5637	Izidor, Johanna	8602	Oszkár, Matild	12314		

Cel mai mare câștig ev. **1.000.000 coroane**. Special 1 premiu de 600.000, 1 câștig a 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 2 a 90.000, 2 a 80.000, 2 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 25.000, 9 a 20.000, 13 a 15.000, 44 a 10.000 etc.

Prețul lozurilor originale pentru clasa primă — conform planului — este pentru 1/3 loz original fl. — 75, ori cor. 150, 1/4 loz original fl. 150, ori cor. 3— 1/2 „ 3—, 6—, 1/1 „ 6—, „ 12— și se trimit cu ramburs sau după primirea banilor. Planuri oficiale gratis. Comandele pentru lozurile de mai sus sunt a ni-se trimite cu deplină încredere până în

23 Maiu n. a. c.

deoarece numarii de mai sus ușor pot să treacă.

A. TÖRÖK & Co.

Cea mai mare neguțătorie din Ungaria a loteriei de clasă.

BUDAPESTA. Despărțămintele loteriei de clasă ale colecturii principale: Adresa telegrafică: Törökék Budapest.

Centrala: Theresienring 46/a.

Filiala I: Waitznering 4/a.

Filiala II: Museumring 11/a.

Noroc colosal la Gaedicke!

La tragerea clasei a VI-a acum încheiată am ajuns a **patraoră** în situația plăcută de a plăti mușterilor mei cel mai mare câștig de

400.000 coroane

Numai în ultima loterie au câștigat mușterii mei câștigurile principale de

400,000	coroane cu numărul	19406
60,000	„ „ „	3952
30,000	„ „ „	88873
30,000	„ „ „	42778
20,000	„ „ „	88000
15,000	„ „ „	97214
10,000	„ „ „	71772

Cu provocare la rezultatele acestea neîntrecute ofer pentru tragerea clasei I. a loteriei de clasă XVIII din 23 și 25 Maiu n.

lozuri întregi jumătăți pătrare optimi
12— 6— 3— 150 coroane.

Toti mușterii mei primesc șecuri postali cu cari pot trimite banii fără porto. Deoarece lozurile din colectura mea în urma enormelor rezultate vor avea căutare mare, se recomandă a se face comandele imediat. Inmulțiți numărul norocoșilor, cari pot zice, că au ajuns la avuție prin Gaedicke.

Casa de bancă GAEDICKE

BUDAPEST, Kossuth Lajos-utca 11. szám.

episcop al Aradului Ioan I. Papp, apoi Preasfinția Sa a uns pe Excelența Sa, în urmă pe dignitarii bisericesti, preoții slujitori și întregul public.

Priveghierea s'a terminat la orele 9 și un sfert noaptea.

Actul sfințirii.

Duminecă dimineața. Cerul e cam înourat. Strada Măcelarilor, în apropierea catedralei, începe a se împopula încă pe la orele 7. Multă lume străină. La 7 și jumătate publicul e atât de numeros, încât poliția e silită să tragă cordoane și deoparte și de alta, pentru a împiedeca aglomerația prea mare.

Catedrala e frumos împodobită cu ramuri de teiu, asemenea și reședința arhiepiscopescă, iar drumul dela reședință până la catedrală e presărat cu iarbă verde.

Sosește și un pluton de soldați, îmbrăcați în paradă, însă fără puști, pentru susținerea ordinii. Vine apoi și alt pluton cu puști, tot în scopul acesta. Vin și sloviți români dela școala de cadeți.

La orele opt sună din turnul catedralei toaca și apoi se trag toate clopotele. Au sunet frumos și bine armonizat. Ploaia începe să se cearnă în stropi mărunți, semnul că și cerul își trimite binecuvântarea asupra frumosului act ce se va săvârși. În cutând însă cerul se înseninează.

În sunetul clopotelor pornește dela reședința arhiepiscopescă procesiunea. În frunte corul seminarial, condus de profesorul Demetru Căntan, apoi diaconii Dem. Câmpian, George Tulbure și T. Scorobet, protopresbiterii slujitori, patrusprezece la număr, cu ieromonahul Dr. Miron E. Cristea, protosințelul Dr. Eusebiu R. Roșca, arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, Augustin Ilamșea și Vasile Mangra, în urmă sub baldachin înaltpreasfinția Sa, arhiepiscopul și metropolitul Ioan Metianu cu Preasfinția Sa episcopul Ioan I. Papp.

Protopresbiterii slujitori erau următorii: Pavel Boidea, protop. militar, Ioan Teulescu, Vasile Voina, Demetru Moldovan, Galacteon Șagău, Ioan Droc, Ioan Papin, Simeon Popescu din București, Nicolae Ivan, Matei Voilean, Dr. Ioan Stroia, Romul Furdul, Sergiu Medean și Vasile Damian.

Baldachinul a fost purtat de alți patru protopresbiteri: Petru Popoviciu, Nicolae Borzea, Ioan Căndea și Vasile Domsa.

În fața ușilor bisericii catedrale se oficiază acum serviciul divin prescriș la sfințirea de biserici, se cetesc evangeliile și se face înconjurarea bisericii de trei ori, apoi se unge catedrala pe din afară cu sfântul mir, se stropesc cu apă sfințită și se face intrarea în lăuntrul, unde se continuă ungerea cu sfântul mir, până se ajunge la altar.

Aci se face așezarea moaștelor în sfântul prestol și în urmă splălarea și îmbrăcarea prestolului, iar episcopul Ioan I. Papp citește ultima rugăciune, și corul seminarial intonează „Isaia dănuște”.

Se face ungerea cu mir în altar și la iconostas, și stropirea cu apă sfințită, iar în urmă înaltpreasfinția Sa rostește memorabila vorbire de inaugurare, pe care o publicăm la loc de frunte în numărul de față.

Când înaltpreasfinția Sa a pomenit la Dumnezeu pe Maiestatea Sa, împăratul nostru Francisc Iosif I, care era în procesiunea să adunăm fonduri pentru catedrală, și însuși a contribuit ca primul donator, la acest fond de 100.000 rubini, corul mixt, condus de T. Popoviciu, a intonat „Mulți ani”.

Toată lumea a amărit ilustrația familiei de domnitori și arăd de nou, când Excelența Sa a pomenit numele Preasfinției Sale, episcopului Ioan I. Papp, dela Arad.

Când a vorbit despre cu morți care contribuie la fondul catedralei, corul a intonat „In veci pomenirea lor” și după terminarea vorbirii lăsa „Mulți ani”.

Terminat fiind acum actul sfințirii, s'a început liturgia, la orele 10. Slujitori înaltpreasfinția Sa arhiepiscopul și metropolitul.

politul Ioan Metianu și Preasfinția Sa episcopul Ioan I. Papp, asistați tot de ceice au cooperat și la actul sfințirii.

Răspunsurile le dă corul mixt, compus din 140 membri.

Afară, la orele 10 și un sfert, sosește miliția cu muzica în frunte: infanterie, honvezi, husari, artilerie și soldați dela tren. Muzica cântă marșuri românești.

Nu peste mult sosește generalul de divizie, locțiitorul comandantului de corp, (absent din Sibiu) Excelența Sa Domnul locotenent-mareșal campestu Laube, care primește raportul comandantului, și apoi intră în biserică, însoțit de alți trei generali, și de mai mulți ofițeri superiori ai garnizoanei.

Ceva mai înainte sosiseră și căpeteniile tuturor oficiilor publice din Sibiu, în frunte cu Ilustritatea Sa domnul comite suprem și comes al Sașilor Thalmann, cum și reprezentanții celorlalte confesiuni din Sibiu.

Catedrala era îndesată de lume, iar afară se stradă asemenea lume multă.

Sub decursul liturghiei miliția a fost comandată de mai multe ori „La rugăciune”, iar la orele douăsprezece fără un sfert liturgia fiind terminată, miliția pleacă acasă, tot în sunetul muzicii.

În biserică se mai face împărțirea anaforei și stropirea cu apă sfințită, apoi înaltpreasfinția Sa Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Metianu, și episcopul Ioan I. Papp, sunt aduși la reședința arhiepiscopescă earăși cu procesiune, sub baldachin, în ordinea observată la plecarea din reședință și în sunetul clopotelor catedralei. Când a sosit procesiunea la reședință, erau orele 12 și un sfert.

Astfel a decurs actul sfințirii bisericii catedrale din Sibiu, dată acum destinațiunei de a fi izvor de virtuți creștinești și cetățenești pe seama credincioșilor bisericii greco-ortodoxe române, cari în număr atât de frumos au asistat la actul sfințirii, de însemnătate epocală pentru istoria bisericii noastre ortodoxe și pentru istoria culturală națională a tuturor Românilor.

Banchetul.

La orele 2 s'a ținut banchetul în sala dela Gesellschaftshaus. Numărul participanților 250. Excelența Sa Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Metianu sosește însoțit de Preasfinția Sa episcopul Ioan I. Papp, de domnii generali, ofițerii superiori și de domnul comite suprem Thalmann.

Se începe imediat cu servirea mâncărilor. Menu-ul era următorul: Supă brună. Hachée. Pește cu sos tartar. Mușchi garnisit. Friptură de curcă și de puie cu salată și compot. Cremă de puitsch și tortă de alune. Jardinet. Cafea. Vin de Tramin cu apă minerală și Champagne.

Sub decursul mesei a cântat muzica militară dela regimentul 2 de infanterie piesele cuprinse în programul următor: Uvertură la operă „Ruy Blas” de Mendelssohn. Vals din opereta „Die lustige Witwe” de Lehar. Cântecul favorit al Reginei României, de Opincariu. Fantasie din opera „Lohengrin” de Wagner. Potpourri românesc, de St. Zimony. Fantasie din opera „Carmen” de Bizet. Măndruțică dela munte, arie națională de Ștefănescu și Fragmente din opera „Fledermaus”.

Piese românești au fost viu aplaudate și apoi bisate.

La friptură se servește Champagne. Înaltpreasfinția Sa metropolitul Metianu se ridică de pe scaun, și se scoală în picioare toți cei dela masă. Excelența Sa constată, că dacă avem noi Români ortodoxi aceea ce avem, Metropolia noastră, autonomia noastră, și dacă acum avem și catedrala noastră, este a se mulțami Maiestății Sale gloriosului nostru împărat și rege Francisc Iosif I. Ridică deci primul pahar întru sănătatea Maiestății Sale. Puternice strigări de „Să trăiască” răsună în sală, iar muzica militară intonează imnul „Doamne ție și protege”, asculat de toți în picioare.

Nu peste mult se ridică să vorbească distinsul fruntaș din Bănat, domnul Coriolan Brediceanu, deputat dietal ales în două cer-

curi, și primul cuvânt pe care-l rostește: „Excelență!” este acoperit de o ploaie de aplauze și de aclamări. După potolirea lor dl Brediceanu toastează pentru înaltpreasfințitul domn arhiepiscop și metropolit Ioan Metianu, plămuitorul frumoasei catedrale, dovedind de nou, că e un orator care încălzește, cucerește și răpește inimile. Când lin și domol la vorbă, de abia îl auzi, când iarăși puternic, de crezi că vrea să despice văzduhul. Efectul toastului său a fost covârșitor. A fost întrerupt de nenumărate ori de sgomotoase aplauze și de aclamări. Il dăm în întregime după cum urmează:

„Excelență!

Cu sfilă fiască, vin să mă închin tronului metropolitan.

Vin să mă închin celui, care cu binecuvântarea cerească și voința bisericii, clerului și a poporului, ocupă acel scaun.

Vin să mă închin în. P. S. Sale Arhiep. și Metrop. Ioan Metianu, capului bisericii noastre gr. or. române.

Vin în rumele poporului român creștin să îl felicit pentru sfârșirea și sfințirea marelui catedrale metropolitane, acest monument de fală, mândrie și biruință, a bisericii și a neamului nostru.

Strămoșilor nostri nu li-a fost ertat nici să se gândească la înălțarea unui așa locaș lui Dumnezeu, și văzând pe acele timpuri triste asemenea locașe la alte popoare, numai un suspin de desnădăjduire eșia din măhnitul lor pept.

Ce strămoșii nostri nu au visat, ce moșii nostri au dorit, ce părinții nostri au pornit — Tu iubitul nostru părinte ai pus în lucrare și ai desăvârșit, și cu binecuvântarea cerului ai sfințit. Degetul lui Dumnezeu arată:

Că poporul român a pornit înainte, — nu mai trăgănește de greutate — ba aceleași întăresc și îi iușesc pașii spre umirea celor cel înconjoară.

Înalt Preasfinția Ta, carele până la cea mai înaltă treaptă bisericăască ai rămas credincios și bun cunoscător al inimii acestui popor brav și cu înclinări nobile — ai mers ca cel mai frumos exemplu în fruntea lui.

Poporul vede ceea ce lui Dumnezeu îi place și ce este spre mărirea sa. Sub conducerea unui păstor bun ca Excelența Ta, poate ajunge, precum a ajuns, să vadă cu ochii catedrala sfințită azi.

Poporul crește, se însuflețește și întărește în credință, că cu puterea sa, sub conducere înțeleaptă ca a I. P. S. Tale poate ajunge scopuri bune, drepte și mărețe.

Precum în cea mai mică comună populară cu mic cu mare e mândru pe biserica sa, care strânge sub altarul Domnului pe toți și-i mângăie pe toți, așa oricare Român, văzând această catedrală a bisericii gr. or. române, cu ochii ridicați — făcându-și cruce — va privi-o, și văzându-o frumoasă, pompoasă, măiestoasă, un simț va săgeta înimă, un gând va fulgera mințea sa: sunt mândru că sunt român creștin — și va binecuvânta pe toți cari au contribuit cu bani, cu osteneală și jertfă la ridicarea ei, în prima linie pe I. P. S. Ta.

Desnădăjduirea de odinioară a perit, și pornirea înainte la fapte bine placute cerului, bisericii și națiunii i-a luat locul.

Înaltpreasfinția Ta cu fapta, cu muncă neobosită, cu stăruință neîntrecută, cu jertfă nemărginită ai purtat faclia biruinței cu o modestie deamă de conștiința curată.

Știe clerul și poporul din faptele I. P. S. Tale, că fapta bună are în sine răsplăt.

Știe, că fapta măreată are în sine mărirea săvârșitorului ei.

Dar știe clerul și poporul, că recunoștința zămislește în inima omului sămârța faptelor bune.

Cu iubire fiască și preamărire sinceră depunem această recunoștință la picioarele scaunului metropolitan al Excelenței Tale.

Auzit am sunetul armonios al clopotelor dela catedrala metropolitană. Ascultă I. P. S. ehoul la acel sunet. E baterea înfăntată a inimilor române, care îmbinându-se cu rugăciunile ferbinți înălțate la tronul divin, fac să se deschidă bolta cerului, de unde văd pe marele antecesor

Șaguna privind cu mândrie asupra clerului și poporului pornit pe calea deșteptării sale telenită de el, și iurucisând mâinile sale sfinte spre binecuvântare se îndreaptă către Tine I. P. Sfințite și binecuvântându-Te auzii glasul: Vrednic este urmaș mie, fiți binecuvântați!

Vrednic este, strigăm și noi. Veniți moșnegi, frați și surori, cu mic cu mare, veniți cu semnele biruinței, veniți să încununăm tronul și pe Excelența Sa cu laurii iubirei, alipirei și a recunoștinței noastre. Și cu adâncă pietate să înălțăm către Atotputernicul ruga noastră, ca să-l țină în deplină sănătate la mulți ani.

Domnul Parteniu Cosma, alt orator probat al nostru, toastează pentru guvernul actual, făcând întâiu cu multă drep-tate pomelnicul faptelor guvernelor din trecut. A vorbit următoarele:

„În statul nostru, ca și în alte state cu guvern parlamentar, pentru toate pozițiunile legale ale suveranului sunt răspunzători conzilierii săi — guvernul parlamentar.

Se cuvine deci, ca la solemnitățile unde la primul loc ne aducem aminte de binefacerile Domnitorului nostru, să nu trecem cu vederea pe conzilierii săi, pentru că și al lor este meritul pentru acele binefaceri, iar pentru pozițiunile asupritoare numai a lor este răspunderea.

Cu sinceră recunoștință pomenim pe bărbații de stat cari au constituit primul guvern constituțional, și în special pe contele Andrássy Gyula, fostul ministru-prezident și pe bar. Eötvös József, fostul ministru de cult. și instr. publ., cari nu numai au înarticulat între legile statului autonomia bisericii noastre și au esoperat sancționarea statutului nostru organic, dar întru toate pozițiunile lor au dovedit o bunăvoință și un simț de drep-tate față cu biserica noastră, tractându-o în mod egal cu celelalte biserici autonome din patrie.

Acel guvern pusese chiar și bazele unei secțiuni gr. or. române în ministeriul de culte și instrucțiune publică, precum are bună oară și astăzi biserica catolică, în care se puteau rezolvi afacerile noastre bisericesti și școlare, în deplină cunoștință de cauză, în mod obiectiv și adevărat patriotic.

Aveam adecă atunci în acel ministeriul un secretar de stat, pe dl Gheorghe Ioanovici, un conzilier ministerial, pe dl. cav. Ioan de Pușcariu, un concipist ministerial pe Roșescu.

Această bunăvoință — durere — nu o putem constata și despre guvernele ieșite din sinul partidului poreclit „liberal”, creat de fie-iertatul Tisza Kálmán, cari ne-au tractat foarte mășter.

Acele guverne, să trecem peste legile asupritoare create de ele, iar din număroasele cazuri concrete inspirate de neîncredere față cu biserica noastră, să amintesc numai două — nu numai ne-au lipsit de toți funcționarii de legea și naționalitatea noastră în ministeriul de culte și instrucțiune publică, ci ne-au lipsit chiar și de ajutoarele cari le aveam de sub absolutism, iar în era constituțională trecute în budgetul cultelor.

Dar toate lucrurile omenesti având un sfârșit în lumea aceasta, cu ajutorul lui Dumnezeu și cu al fiului întemeietorului partidului liberal, acel partid cu guvernul și sistemul seu cu tot s'a prăbușit — îmi place a crede pentru totdeauna, dând loc guvernului actual compus din cei mai celebri conducători ai partidelor coalitate a-nume pentru estermnarea sistemului liberal din bărbați de stat cu vederi largi, cari au luat asuprași și angajamentul de a eze-cută voia Maiestății Sale, ca legislativa Ungariei să se clădească pe baze democratice, pe baza sufragiului universal.

Guvernul actual s'a și apucat cu toată energia a rupe cu tradițiunile guvernelor liberale și a curăți administrația statului de o parte a păcatelor acelu sistem nedrept.

Conduși de speranța, că ajuns odată în situație normală, va da și de ranele des-luse ale bisericii noastre, și dacă nu mai mult, ne va mângăia și pe noi cel puțin cu „restitutio in integrum” ceea ce este de-

viza lui — să închinăm pentru guvernul actual al Măiestății Sale!

Să trăiască!

Domnul Nicolae Ivan, asesor conzistorial, toastează pentru armata Măiestății Sale și reprezentanții ei, aflători de față, în special pentru domnul general de divizie (Feldmarschalllieutenant) Laube. A spus următoarele:

„Instituțiile reclamate de necesitățile vieții de stat sunt mult puțin schimbătoare și-ți cade bine când te poți opri la o instituție de caracter statornic, cum este armata. Armata, domnilor, nu este numai un razim puternic al tronului și dinastiei, ci și o chizeșie pentru întregitatea monarhiei și pentru dezvoltarea pacinică a popoarelor cari constituie statul. Mai ales în statul nostru poliglot armata noastră are un rol și mai important ca în alte state, pentru că prin spiritul ei tradițional cultivă egala îndreptățire, dorită și de poporul nostru. Și de aceea armata se și bucură de adânc înrădăcinată stăruie până în straturile cele mai de jos ale poporului nostru și aceasta își află de acolo explicarea, că chiar și biserica noastră în rugăciunile ei imploară asupra domnitorului și armatei binecuvântare.

Ca reprezentanții unui popor democratic, cari nici când n-au reclamat privilegii în contul altor popoare, ci am stăruit și stăruim numai pentru egala îndreptățire, care află în armată cel mai puternic ehou, ridic pocalul meu în onoarea reprezentanților armatei dela această masă festivă, și anume în onoarea Excelenței Sale locotenent mareșal campestru Adalbert de Laube. Să trăiască!

Excelența Sa dl locotenent mareșal campestru Laube răspunde imediat, într'un frumos toast ținut în limba germană. Mulțamește pentru posibilitatea dată militarilor de a asista la sfânta sărbătoare de astăzi. Spune, că soldatul încă urmărește scopuri ideale, ca și biserica. Soldatul stă gata să se jertfească, să moară, când cere trebuința. Dar stă gata să se jertfească și pentru popoare, pentru toate popoarele monarhiei! Aduce elogii înaltpreasfințitului Metropolit Metianu și goleşte paharul întru sănătatea Excelenței Sale.

Toastul e primit cu aplauze și aclamări furtunoase.

Se ridică acum Preacuvioșia Sa dl protosinel Dr. Eusebiu R. Roșca și toastează pentru reprezentanții confesiunilor celorlalte, cari au onorat cu prezența lor întrunirea aceasta. Toastul a fost următorul:

„Excelența Voastră!
Preastimaților Domni!

Ziua de astăzi este zi de bucurie, nu numai pentru credincioșii bisericii noastre ortodoxe române din arhidieceza Transilvaniei, nu numai pentru credincioșii provinciei noastre metropolitane ortodoxe române din Ungaria și Transilvania, nu numai pentru credincioșii bisericii ortodoxe orientale, cari deși în diferite limbi aceeași unitate de credință mărturisesc, dar este zi de bucurie pentru întreg creștinismul, pentru că un templu nou și măreț, un locaș nou s'a sfârșit și s'a ridicat întru mărirea și lauda lui Dumnezeu.

Creștinii, cari aderăm la învățăturile mântuitoare ale lui Isus Cristos, ne deosebim astăzi în cele ale forme de cult, după cum dăm expresiune sentimentului nostru religios; ne deosebim în normele de organizare, după cari tindem a asigura consistența și tăria propovăduirii cuvântului lui Dumnezeu: dar suntem una în ceea ce privește principiile cardinale de credință și suntem aceiași în ce privește propagarea învățăturilor sublimе evanghelice de morală, a dragostei creștine.

Acestei dragoste creștine este a se atribui, că la prăznirea acestei sărbători înălțătoare de inimi în special pentru noi fiii bisericii ortodoxe române din arhidieceza Transilvaniei s'au asociat și toate confesiunile din iubita noastră patrie.

Si pe când cu adevărată plăcere și mulțămire sufletească putem face această constatare, dă-mi voie să-mi ridic pocalul în sănătatea reprezentanților confesiunilor, cari ne-au onorat cu prezența lor.

Să trăiască!

Urmează patru răspunsuri frumoase. întâiu răspunde nemțește domnul Dr. Teutsch, vicariul superintendentului săsesc din loc. Constată, că sărbătoarea de astăzi a fost sărbătoarea păcii, necesară mai ales după frământările din zilele din urmă. (Aluziune la alegerile pentru dietă) Constată mai departe, că bisericile au caracter național; și după ce fiecare biserică propagă pacea, trebuie să ne vină pacea și pe teren național. Spune, că aceasta nu e prima catedrală a Românilor ortodoci din Ardeal. Au mai avut ei catedrală, pe care însă au pierdut-o, nu din vina lor. Dorește, ca după ce bisericile au un fundament comun, înălțarea omului în sfere mai înalte, să-și împlinească cu succes această misiune și noua biserică catedrală, acest nou factor cultural. Dorește, ca precum turnurile catedralei și sunetul clopotelor ei vestesc departe, departe, existența acestei biserici, așa și cuvintele sale să afle răsunet în mari depărtări, că datorința noastră a tuturor este: să fim credincioși poporului, patriei și domnitorului.

Toastul a fost de un efect enorm de mare.

Răspunde tot nemțește abatele Gidófalvy, care dorește, ca clopotele catedralei române să sune în perfectă armonie cu clopotele celorlalte biserici din apropiere, pentru ca pace și înțelegere să fie între confesiuni și naționalități. Aduce elogii înaltpreasfințitului Sale Metropolitului, și goleşte paharul întru sănătatea Excelenței Sale.

Frumos a vorbit apoi ungurește dl Nagy, preot luteran, despre iubirea creștinească. Dorește, ca frumoasa catedrală, ridicată din filerii săracilor și din galbenii bogaților să-și împlinească cu succes deplin frumoasa misiune, iar Excelenței Sale metropolitului îi dorește multe zile de bucurie, ca cea de astăzi.

Sgomotoase aplauze a provocat în urmă toastul dlui protopop Togan, reprezentantului bisericii greco-catolice române. Constată, că sărbătoarea de astăzi are însemnătate pentru întreaga românie, pentru istoria generală română. Momentele aceste festive agită și inimile credincioșilor bisericii gr-catolice române, pentru că totdeauna se bucură frațele de bucuria fratelui, sora de bucuria celorlalte sori, și pentru că sângele nu se face apă!

Ridică paharul pentru Excelența Sa metropolitul Ioan Metianu, care a săvârșit o operă măreață, precum și pentru neonturbata conlucrare a celor două biserici surori române, puse în serviciul aceluiaș popor, cu aceleași aspirațiuni.

Toastează apoi domnul asesor conzistorial Dr. Miron E. Cristea pentru Preasfinția Sa domnul episcop al Aradului I. I. Papp. A vorbit următoarele:

„Oprezece veacuri s'au împlinit acum, de când strămoșii noștri — pe atuncia Romani — au sădit în grădina plaiurilor din aceste ținuturi — cu codrii verzi de brad și câmpuri de mătășă — răsădul, din care s'a plămădit neamul românesc. Și nu este popor pe lume, care — deodată cu odrăslirea sa ca individualitate etnică — să se fi născut și creștin, ca și poporul nostru. De aceea țărânul român, temelia și tăria noastră, la întrebarea: de ce religie se ține? răspunde cu vorba plină de înălțare: „Eu mă țin de legea românească, pentru că din acelaș leagăn a răsărit atât românismul cât și creștinismul neamului său.

Atât sunt de congrescute și nedespărțibile aceste două elemente ale ființei neamului nostru, încât nu veacuri, ci chiar milenii de împrejurări vitrege, nu au putut slăbi tăria lor.

Meritul, că aceste două momente nu numai n'au pierdut din intenzitatea lor originală, ci — contopite în steaua strălucitoare a legii noastre românești — au condus neamul nostru cu deplină izbândă prin toate valurile furtunoase ale timpurilor trecute și pentru noi pline de vânturi neorăzinate: este al bisericilor de lemn, cari cu smerenie își înalță modestele lor turle din vârful dealurilor și colinelor, unde le-au așezat evlavia părinților noștri.

Bănelor lor simple, dar cioplite din dumbrăvile hrănite cu sângele străbunilor

noștri, răpuși de nenumărații dușmani necreștini — au inspirat preoției slugi toare la altarul ce-l cuprind, cuvinte pline de farmec, cu cari au dat poporului — în genunchiat înaintea lui — pururea deplină mângăere în toate sbuciumările sale aproape bimilenare, legându-i inima de credința strămoșilor.

Vouă biserice de lemn, cari ni ați mângăiat, ni-ați întărit, ni-ați fost scut și adăpost puternic al legii, al limbii și al celorlalte scumpe tradiții strămoșesti, vă aduc eu prin osul recunoștinței întregului neam în această zi de mare și epocal praznic, dorind, ca noua, pompoasă și monumentală catedrală, pe care — cu ajutorul cerului — astăzi am predat-o sfintei sale destinațiuni, nu numai să ofere acelaș adăpost și scut puternic credincioșilor ei, ci să intruzeze în sine toată tăria miilor de biserici din întinsa noastră vladicie, căci atunci siguri putem fi, că glasul clopotelor ei va fi glasul duios al mamei, care va electriza, va încălzi și lega inimile tuturor fiilor ei și va susține pe vecie unitatea credinței românești.

La ziua epocală de azi, care a desăvârșit prin actul sfințirii catedralei fațetele mărețe ale metropolitului Andrei și a pecetluit indeosebi lucrările pentru reînvierea metropoliei Bălgradului, am fi simțit o mai mare bucurie în sufletul nostru, dacă am fi putut saluta între noi pe toți arhierii metropoliei noastre ortodoxe române din patrie, adevăți și pe conlucrătorul marelui Andrei, pe P. S. Sa episcopul Nicolae al Caransebeșului, robind astfel din plină inimă: „Iată acum ce e bun, sau ce e frumos, fără numai să fie frații împreună“. Insa venerabilul episcop al Caransebeșului, reținut de greutatea bătrânețelor, n'a putut fi de față în persoană, ci s'a reprezentat prin o deputație compusă din preavaloroși bărbați. Deci cu atât mai mulțamitori trebuie să fim P. S. Sale episcopului Aradului, părintelui Ioan Papp, care prin participarea sa la praznicul zilei de azi a mărit bucuria noastră și a poporului nostru.

Vă rog deci, să închinăm un pahar în sănătatea P. S. Sale, dorindu-i să trăiască la mulți ani!

Ultimul tostant oficios a fost domnul Dr. Liviu de Lemény care mănecând dela cuvintele celorce au vorbit despre pace, constată, că poporul român a fost totdeauna pentru pace, n'a atacat, ci s'a apărat. Trecând apoi la altă serie de idei spune cum Românii au avut multe intriniri de însemnătate mare în orașul acesta unde au fost totdeauna bine primiți din partea cercurilor conducătoare. Ridică deci paharul pentru reprezentantul acestui oraș, primarul Drottler.

Se scoală acum Preasfinția Sa episcopul Aradului Ioan I. Papp și răspunzând la toastul asessorului Dr. Miron E. Cristea, mulțamește Excelenței Sale Metropolitului pentru că l-a invitat la această frumoasă sărbătoare. Mulțamește și tostantului Dr. Cristea pentru cuvintele de laudă aduse. Dar Preasfinția Sa n'a venit la Sibiu ca să-și audă vorbe de laudă, ci mănecând de conștiința împlinirii datorinței sale. Dorește, ca virtuțile teologice, credința, dragostea și nădejdea să fie sădite tot mai bine în poporul nostru, temelia bisericii și a existenței noastre și ridică paharul pentru popor!

Mai vorbește primarul Drottler (nemțește), mulțamind dlui Lemény, apoi deputatul Dr. Nicolae Șerban pentru preoție, și în urmă asessorul Nicolae Ivan pentru arhitecții cari au făcut planurile și au zidit catedrala (Kommer, Nagy, Szallay, Schussnig), apoi pentru împodobitorul catedralei, pictorul Smigelschi, iar la orele 5 și un sfert masa se ridică.

Al doilea banchet.

Tot la orele 2 s'a ținut banchet și în sala mare dela „Hermannsgarten“. A fost prezidat de Il. Sa dl arhimandrit Dr. Ilarion Pușcariu, asistat de asessorul conzistorial Mateiu Voileanu și de mai mulți protopresbiteri. La această masă au luat parte peste 300 persoane, domni și doamne, în cea mai mare parte preoți, precum și o samă de țărani. Șirul toastelor l-a înce-

put Il. Sa dl Dr. Ilarion Pușcariu, ridicând paharul în sănătatea Măiestății Sale. Cuvintele elogioase la adresa Măiestății Sale au fost ascultate de toți în picioare, iar la urmă au fost acoperite de aplauze entuziaste.

A vorbit apoi dl asesor conzistorial Mateiu Voileanu pentru Excelența Sa I. P. S. Domn Ioan Metianu, accentuându-i meritele neprețuite pentru ridicarea mărețului locaș de închinare. Preotul Ioan Cărpinișan din Răhău a tostat pentru înaltul guvern, dorind ca Dumnezeu să-l lumineze și să-l încălzească și de aci înainte de porniri binevoitoare față de poporul nostru. Preotul Maximilian accentuiază vrednicia P. C. Sale a dlui Dr. Il. Pușcariu, precum și a Veneratului conzistoriu, și munca stăruitoare a acestora întru promovarea intereselor bisericii noastre. Atât Ilustrului președinte al mesii, cât și reprezentantului Preaven. Conzistoriu, dlui asesor conzistorial M. Voileanu, li-s'au făcut ovății frumoase.

Și-a ridicat apoi cuvântul profesorul seminarial Dr. Ioan Lupas, care într-o vorbire măiastră desfășură paginile cernite ale trecutului nostru și credința neștrămutată în legea străbună a neamului nostru, care a înfruntat toate urgiile veacurilor și a ajuns astăzi la întruparea Sionului dorit de toată suflarea românească. In cinstea acestui vrednic neam românesc își închină pocalul. Vorbirea aceasta a electrizat întreaga adunare și la urmă izbucnirea aplauzelor părea că nu mai vrea să înceteze.

Pentru dl prof. N. Iorga a vorbit în fine col. nostru Sebastian Stanca, accentuând în cuvinte de admirație apostolia dragostei lui de neam. La dorința întregii mese s'a ridicat apoi dl Iorga și într'un graiu dulce românesc cu lacrimi în ochi a adus prinos de dragoste fără hotară poporului românesc. Cuvintele acestea au produs o însuflețire entuziastă, care a răspuns dlui Iorga cu aplauze nesfârșite.

Dispoziția întregii mese ajunsese la un grad de seninătate deosebită și dorinței ei de a auzi și câteva accente de cântare a satisfăcut părintele Isaia Popa din Ocna, care cu glasul său mălios ne-a cântat o frumoasă doină românească.

Fiind timpul deja înaintat Il. Sa președintele a ridicat masa la 4 oare întrecente de mulțămire și satisfacție sufletească a tuturor.

Conductul cu torțe.

Ziua, care a fost sorocită să vadă în făptuită ideea strălucitului Arhieru Andrei, a văzut și manifestarea de dragoste sinceră și adâncă a multor sute de credincioși către Metropolitul de astăzi, I. P. S. Domn Ioan Metianu.

La 7 ore seara, sub conducerea dlui profesor T. Popovici, au plecat din seminarul Andreian în șire dese elevii din acest institut, prin strada Măcelarilor și a Poplăcii, spre piața Hermann. Pe trotorele stradelor fremătă o neînchipuită mulțime, iar pe „Bretter“ și pe piața ce se întinde în fața acestui loc de primblare era o adevărată mare de capete. Aproape de oficiul erarial așteptă capela orașenească, și acolo s'au oprit cu toții. Cei din frunte au aprins lămpioanele, iar din urmăndouă părțile acestora și a celor ce aveau să cânte în fața reședinței, se înșiruiă nesfârșit numărul altor tineri, cu torțe de rășină în mână. Au fost 40 de lămpioane și 200 torțe aprinse.

În ordinea aceasta, în frunte cu lămpioanele, apoi capela orașenească urmată de cântăreți, străjuți cu torțe de sfârșetare și de imenzul public de alături, au plecat pe strada Cisradiei, prin piața mare și pe strada măcelarilor până la reședința arhiepiscopescă. Capela a cântat diferite marșuri în tot lungul drumului.

La reședința a ajuns convoiul la orele 8 seara.

Ajunșând în dreptul reședinței, din înălțimea unei catedre, într-o tăcere neobișnuită între atăția inși, dl notar public regesc din Abrud, Mihai Cirlea a rostit o preafrumoasă cuvântare întreruptă de zgomotoase aclamări. O dam mai în jos, în treagă, ca să se vadă expresia convingerii intime a atâtor fiii sufletești. Excelența Sa

a răspuns, emoționat și foarte respicat, mulțumind pentru atâta iubire și alipire. Sperăm a putea da și această vorbire în întregime.

După acestea s'a cântat de coriștii seminarului Andrei, acompaniați de muzică, *Imnul festin* al dlui Gh. Dima, cu înlocuiri de cuvinte potrivite cu solemnitatea.

Această grandioasă explozie a simțului de alipire către arhierul nostru se va săpa adânc în mintea celor ce au avut norocul s'o vadă. La orele 8 și jumătate, convoiul a plecat în aceeași ordine spre piața Hermann, și strada Măcelarilor, în care se îngrămădise om lângă om, s'a golit earăși. Notăm, că sub decursul conducătorului, catedrala încă a fost iluminată. Au fost aprinse toate lampetele electrice din lăuntrul ei.

Iată acum vorbirea domnului M. Cirlea, rostită la adresa Excelenței Sale a Arhiepiscopului și Metropolitului Ioan Mețianu:

Excelență, Înaltpreasfințite dle Arhiepiscop și Metropolit!

Lumina răspândită de flăcările torțelor noastre e puternică și intensivă. Totuși nu e suficientă de a reflecta în măsură recerată de pe fațetele noastre bucuria pe o simțim, dat fiindu-ne dela bunul Dzeu, ca o catedrală să avem, atât de monumentală, dat fiindu-ne să ajungem ziua mareașă de azi, în care s'a sfințit această deamă casă a lui Dzeu, dat fiindu-ne ca în incidentul acestui epocal sărbări să putem aduce Excelenței Voastre ovațiune noastre cele mai conștincioase.

Dar bucuria aceasta a noastră numai atunci poate să se întrădească mare, dacă ne gândim că înainte de aceasta numai cu vreo câteva decenii unde și ce am fost, și dacă vedem, că azi unde și ce suntem?

Trăiesc încă unii din generația de pe acel timp, când marele arhieru Andrei, atunci vicar episcopesc, a primit cămașă eparhială ardelenă. Voind a caracteriza în modul cel mai fidel starea noastră de atunci, mă privesc în oglindă și scriitor al nostru de mare autoritate, care ne spune, că atunci, anul 1846, marele Andrei venind în țară, a aflat atât biserică, cât și națiunea noastră în cea mai mare mizerie, înțelenită și amorțită, în suferință și grele seculare și în lipsă de toate drepturile, atât dumnezeiești, cât și omenești. Măhnitul arhieru ne spune, că atunci se adăpostea, unde și cum putea.

Așa era atunci? Ei acum? Neimblănașă și acum soarta noastră viitoare? Sunt încă și acum neajunsurile noastre. Dar acum amorțirea noastră? Într-o măsură avem acum și sufletele noastre. Avem acum o metropolie provăzută cu o astfel de constituție bisericească, care asigură o libertate largă de dezvoltare și prosperitate și care constituție formează pentru noi o fortăreață neinvinsă, scut puternic în contra tuturor atacurilor dușmănoase. Și apoi, că dar dela bunul Dzeu abia visat, am ajuns-am ziua epocală de azi, în care falnicile noastre metropolii, acestea alcătuite apostolice a marelui nostru arhieru Andrei, datu-i-am completarea dorită și recerată: am împodobit-o cu o catedrală monumentală sfințită... și prin aceasta m-am corădat.

Catedrală!... Un cuvânt de o sublimă idee. Din a cărui suflet a izvorât această concepție divină? Izvorit-a din sufletul nostru al marelui arhieru Andrei dela care izvorăște pentru biserică și neamul nostru mai toate acele daruri și bunătăți de care astăzi ne bucurăm. Da, izvorat-a dela El, al cărui nume nu suntem în stare a-l vorbi cu distul de profundă venerație și prețuire. El a fost acela, care la anul 1867, exonerat-a dela Maiestatea Sa, bunul nostru moșarh, cobcesiunea pentru o colcășie pe seama bisericești catedrale. Și Maiestatea Sa, acest părintesc povătuitor al tuturor popoarelor sale credincioase, primul a fost care pentru catedrala noastră a contribuit considerabilă sumă de 1000 galbeni. El, marele Andrei a fost, care în scopul colectării, cu un adevărat zel apostolic făcut-a chiar și

prin eparhiile străine, chiar și prin Viena și Triest dese călătorii, cari pe timpul a-cela erau atât de lungi și grele.

Ideea lui sublimă și zelul lui apostolic, cu o putere însuflețitoare și roditoare, transplantatu-s'a apoi și asupra succesorilor săi.

Urmatu-i-a neuitatul și înțeleptul arhieru Miron, care chivernisit-a și augmentat-a fondul catedralei în modul cel mai conștiincios.

Urmata-ți apoi în mod providențial Escelența Voastră. Decenii multe ar mai fi trecut, fără ca din ideea sublimă a Marelui Andrei trup măreț să divină, dacă providența nu ne-ar fi dăruit cu activitatea și energia caracteristică neîntrecută a Escelenței Voastre, — cu acea activitate neobosită și energie nețărmurită, care câștigatu-va și pentru posteritate meritul predicat de: „Arhierul făptuitor!“.

Spriiunit în modul cel mai puternic de venerabilul nostru conzistor, ai cărui membrii toți la înălțimea chemării lor au fost, ca și din pământ fermecat-ați capitalul recerut pentru clădirea și înzestrarea catedralei. Cu vorba și în scris, direct și indirect, în tot modul posibil, eucerit-ați inimile credincioșilor și binevoitorilor pentru contribuiri neașteptat de frumoase, bătut-ați la ușa săracilor ca și la ușa bogăților, începând cu fruntașii familiei române care poartă stimatul și iubitul nume de „Mocsonyi“, și care prin iubirea sa de biserică și neam, și prin dărnicia sa rară, totdeauna și întru toate întrecutu-ne-a pe toți.

Excelență! Pentru toate câte astfel le-ați făcut, bunul Dzeu în modul cel mai rar V'a răsplătit. E un adevăr mare și netegăduit, că sufletul omului se reoglindează în modul cel mai limpede și perfect în făptuirile sale. Conziderând acest mare adevăr, Escelența Voastră convins va fi, că bunul D-zeu învrednicitu-va de o răsplăță cerească, de acea rară fericire pământească, ca contemplând Escelența Voastră maestatică clădire a catedralei, reoglințat să vă vedeți printrânsa nobilul Vostru suflet. În vrednicitu-va bunul Dzeu ca încă în viață, și prin propria alcătuire, să vedeți ridicat în mareașă clădire a catedralei monumentale și mai imposant și neperitor.

Excelență! O știm noi toți foarte bine, că Escelența Voastră, ca un bun păstor sufletesc, toate câte le-ați făcut, toate bine și pentru binele și fericirea turmei Voastre credincioase le-ați făcut. O știm noi bine, că toate câte le faceți, toate nouă, filior voștri credincioși ni-le dați, toate nouă ni-le lăsați. Și noi și privim catedrala aceasta mareașă de un astfel de scump și sacru dar. Noi însă, o mai primim și de un falnic monument al întregului nostru neam românesc. O privim de un atare monument simbolic, care lumii întregi are să vestească, că un popor, care are în avutul seu idei atât de sublimă, în mod atât de măreț intrupate, un atare popor e un popor de caractere antice, e un popor de virtuți și aspirațiuni nobile și mari, e un popor de un mareaș viitor!

Excelență! Intâmplatu-s'a la anul 1860 în presara zilei sfântului Andrei, că Românii de ambele confesiuni, în înfrățire cordială, voit-au să aducă o ovațiune omagială marelui Arhieru Andrei, pentru meritele câștigate, atât prin lupta sa națională purtată în senatul imperial din Viena, cât și prin acel fapt al seu, că a esoperat reînfrățirea confesiunilor surori române, dând prin aceasta tăriei și forței noastre naționale întregimea ei dorită și salvatoare. Vitregimea timpului însă a zădărnicit această intenționată manifestare frumoasă. A doua zi apoi, în ziua onomastică a marelui nostru Arhieru, se află la casa dănsului și guvernatorul țării ca gratulant, care frapat eră de vedenia, că Arhierul anume eră îmbrăcat într-o haină veche, ruptă și sfășiată. „Serenitate! — i-a zis Arhierul, — ca și haina de pe mine sfășiată e și inima mea de nedreptatea de ieri!“

Așa s'a întâmplat atunci! Iar acum? Acum Escelența Voastră îmbrăcat-ați, nu haină ruptă și sfășiată, ci haină mareașă de sărbătoare, pentru că acum datu-i-s'a

dela bunul Dzeu, ca epocala zi de azi, o zi de bucurie și fericire generală să fie!

Și dacă o oftare mai avem către cer, e aceea, care izvorește din adâncul tuturor inimilor noastre, oftarea, ca firul vieții Excelenței Voastre lungit să fie până la cele mai adânci bătrânețe, pentru că îndelungat timp să mai aveți de a Vă bucura de fructele dulci și frumoase ale făptuirilor pe cari le-ați îndeplinit și pe cari le veți mai îndeplini!

Excelență, să trăiți!“

Despre celelalte festivități, aranjate din incidentul sfințirii catedralei, vom da rapoarte în numărul viitor.

Clopotele catedralei.

Veacuri barbare odat' erau,
Clopote 'n turnuri, că ni s'opreau!
Clopote mândre de azi se trag,
Tonuri resună și trec în larg.
Peste Sibiu și sus la nori, —
Patru țin corul și sunt surori,
Tot bucuroase scâpând din lanț
Și astăzi în turnuri s'au pus la danț.
La catedrală sunteți chemați,
Sfintei Treime să vă rugați!

Dr. At. Marienescu.

Telegrama și scrisori.

Cu ocazia aniversării bisericești catedrale, Înaltpreasfinția Sa Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Mețianu a primit numeroase telegrame și scrisori de felicitare, dela credincioșii de ai bisericești noastre ortodoxe, și dela aparținători la alte confesiuni.

Excelenței Sale îi este cu neputință să răspundă la fiecare telegramă și scrisoare în parte. Ne-a însărcinat deci, să aducem pe calea aceasta cele mai călduroase mulțămiri tuturor trimțătorilor lor.

Tot din cauza mulțimei lor ne este cu neputință și nouă să publicăm toate aceste telegrame și scrisori. Facem însă excepțiune cu scrisoarea domnului Alexandru de Mocsonyi, pe care o dăm în întregime, parte pentru cuprinsul ei, parte îndemnați de stima și venerațiunea ce o avem față de acest ilustru bărbat al nostru, mai ales însă din motivul, că știm, cu câtă sete așteaptă opiniunea publică românească totdeauna să audă și să cunoască cuvântul cumpătat și cuminte al domnului Alexandru Mocsonyi. Scrisoarea D-sale e următoarea:

Înaltpreasfinția Ta! Iată ziua cea mai frumoasă din viața Înaltpreasfinției Tale!

Ziua cea mai frumoasă, ce providența divină a rezervat-o Înaltpreasfinției Tale!

Biserica noastră națională, care victorios a rezistat viforelor seculare, și cu ajutorul cerului și-a elupat pozițiunea de egalitate în drept și vaza ce-i compete între bisericile regnicolare, închină Atotputernicului, în această zi istorică, cu inima plină de recunoștință și evlavie, pompoasa casă a Domnului: Catedrala reînviată noastre Metropolii.

Biserica și-a ridicat cu acest templu falnic un monument pentru vecie, și pentru veci va fi legat de acest monument falnic numele Înaltpreasfinției Tale, nume așa de bine meritat de biserică și neam.

Din conziderațiuni sanitare, spre adâncă mea durere, neputând participa în persoană la această festivitate memorabilă, prin aceste puține dar sincere cuvinte vin Înaltpreasfinția a Te felicită din toată inima de această operă grandioasă, care încoronează în mod strălucitor nenumăratele fapte bune ale Înaltpreasfinției Tale.

Dumnezeu să Te țină, Înaltpreasfințite, spre binele bisericești și al

națiunii, în deplină putere trupeească și sufletească, până la extremele margini ale vieții pământești.

Birchiș, 29 Aprilie v. 1906.

Al Înaltpreasfinției Tale sincer adict

Ales. Mocsonyi.

Cum e catedrala?

Mai suntem datorii cu un lucru cetitorilor cari n'au avut încă fericirea să vadă frumoasa noastră catedrală, cu o descriere amănunțită a acestui nou și pompos Sion. Ne împlinim și datorința aceasta, prezentându-le catedrala după cum urmează.

Catedrala e zidită în stil bizantin, după modelul sfintei Sofii din Constantinopol. În față se ridică două turnuri de 43 m. înălțime, acoperite cu plăci de aramă, ale căror cruci se văd de departe strălucind în bătaia razelor de soare. Intre ele fațada în formă de semicerc poartă 7 mozaicuri, reprezentând pe Iisus Christos, pe cei patru evangeliști și două cruci. Clădită din cărămidă, afară de cupola centrală, care răsare impunătoare dintre cele 4 turnulețe și dintre cupolele mai mici, se văd pe dinafară alternându-se simetrie șiruri de cărămizi smălțuite roș și galben, mai frumoase și mai trainice decât orice tenciuială. Cupola e lucrată în rabitz. Teritoriul ce-l ocupă biserica și parcul din jur, frumos aranjat și care face o impresie bună asupra ochiului privitorului, sunt cum s'a mai spus, șapte curți de pe cari s'au demolat casele.

Biserica are o lungime de 58 m. cu altar cu tot, iar în lățime are 16 m. Înălțimea internă a cupolei e de 28 m., iar în extern are o înălțime de 34 m.

În proporții de mărime biserica catedrală e cam a patra parte cât biserica sfintei Sofii din Constantinopol.

Zece trepte de granit conduc la intrarea principală unde ai în față 3 uși de stejar sculptate frumos, cu motive românești. Alte două uși în dreapta și în stânga răspund în turnuri. Afară de intrarea principală mai avem în laturea dreaptă patru uși, din cari 3 răspund în biserică, în cele două turnulețe și în galerie, iar a patra răspunde în altar; în stânga trei.

După intrarea principală avem în față un fel de vestibul, care e despărțit de pronaos prin alte 3 uși; în dreapta și în stânga avem iar câte 2 uși, cari conduc la cor și în horele din apropierea acestuia. Pronaosul e despărțit de naia spațioasă a bisericii prin colonne de granit, cari sprijinesc corul și ale căror capitele sunt sculptate în stil bizantin. Padimentul e din beton, decorat cu figuri din țesăturile românești. Jur împrejur sunt scaune de stejar, cu o sculptură admirabilă. În horele de lângă cor, în cor și în galerii sunt așezate iarăși scaune. În mijlocul naiei bisericești e așezat amvonul cu trei trepte, după cum e obiceiul să fie construit la o biserică metropolitană. Mai spre altar, în dreapta, avem tronul episcopesc sculptat admirabil și aurit, iar în stânga e catedrala de predicare. În altar avem în stânga diaconarul, iar în dreapta o ușă care răspunde afară. Pe prestol e așezată o masă de stejar.

Dela prima intrare în biserică o vie și puternică impresie face asupra noastră pictura, care strălucește prin originalitatea, farmecul și vioiciunea colorilor, apoi ornamentica păreților la cari, intrucât numai s'a putut, s'au folosit exclusiv motive din ornamentica atât de bogată și de o variațiune rară, de un gust fin și ales a popoului nostru. În general toate bisericile zidite în stil bizantin ni-se prezintă în afară în contururi aspre și solide, iar înlăuntru strălucesc prin decorațiunea lor pompoasă.

Iconostasul e frumos sculptat cu motive românești, iar icoanele îți prezintă ochilor rămași în admirație o viață ideală, îți dau măsura și rostul înțelegerii vieții pământești a lui Iisus Cristos.

Pictura e ținută în stilul bizantin, dar pictorul a știut să producă o armonie fericită între bogăția și splendoarea vestmintelor și între expresia feții, ca să nu ne atragă prea mult cea dintâi.

La iconostas, în dreapta ușei împărătești, e așezată icoana Mântuitorului, iar în stânga e chipul Maicei Domnului, cu un

zimbet liniștit și blând din ochii ei, par'că răsare o presimțire a chinurilor ce-l așteaptă în lumea pământească pe Cel, care-L poartă în brațe. În dreapta ușei laterale e icoana Botezătorului și înainte mergătorului Ioan, iar în stânga, la a doua ușă laterală, e icoana sfântului Nicolae. Pe ușa împărătească e zugrăvită „Bunavestire”, pe ușa laterală din dreapta arhangelul Gavriil, iar pe cea din stânga arhangelul Mihail. În al doilea șir de icoane sunt reprezentate scene din viața Mântuitorului: nașterea, botezul, învierea, înălțarea la cer, pogorirea duhului sfânt, schimbarea la față, iar la mijloc e icoana cinei celei de taină. Toate aceste scene produc în sufletul nostru impresii vii, ne fac să vedem micimea lucrărilor noastre și pericliunea lor în asemănare cu lucrările neperitoare și vecinice ale lui Dumnezeu. Cu frică și cutremur, cu evlavie și umilință trebuie să stăm în fața Domnului. În șirul al treilea urmează apostolii, iar la mijloc e icoana sfinței și de viață Făcătoarei Treimi. Sus e icoana răstignirii, având în dreapta iconița învățăcelului iubit, iar în stânga iconița Maicei Domnului, înfățișând scena: „Mamă, iată fiul tău, fiule, iată mama ta!”

Pictura cupolei iar e de o valoare artistică neîntrecută, căci pictorul știu să țină cont și de cerințele moderne ale artei și să nu intrelese nici stilul bizantin în icoanele sale.

La mijloc e Iisus Pantocrator, binecuvântând.

Expresia blândetei nemărginite și atotputinței dumnezeiești, care transpiră din această icoană produc în sufletul nostru icoana adevărată a lui Dumnezeu ocărmitorului și mântuitorului lumii. Jur împrejur sunt cele 9 cete îngerești, cari cu mâinile înălțate preamăresc pe Domnul. Îți pare, că auzi corul ingerese cântând cu glas divin: „Osana, bine e cuvântat, celce vine întru numele Domnului”. La baza cupolei, în patru colțuri, sunt pictați cei 4 evangeliști, Ioan, Luca, Mareu și Mateiu, fiecare cu simbolul său.

Ceeace pentru noi constituie o vie atracție sunt, pe lângă admirabila pictură și pe lângă sculptura scaunelor și a capitelor celor 16 colonne de granit, minunatele decorațiuni, cari le aflăm până în cele mai mici amănunte în toate lucrurile. Marginile corului, pereții, vestimentele sfinților, prezintă o frumoasă aplicare a motivelor românești. Adevărat că nu în tot locul s'a putut observa aceasta cu rigoare, ci unde nu s'a putut s'au folosit motive bizantine, cari prin uz au devenit ceva sfânt. În general zis pictura, sculptura și ornamentica, prin valoarea artistică a executării concurează la înălțarea noastră sufletească.

Mai amintim în urmă minunatul candelabru electric, atârnat deasupra naiei biserice, candelale și luminările cu 2 și 3 brațe, cari împodobesc biserica și cari toate vor contribui și mai mult la splendoarea acestui lăcaș al Domnului, zidit din prisosul bogățiilor și din denarul săracului.

Cine va auzi evlavioasele cântări, va vedea impozantul serviciu divin din biserica noastră și va auzi un cor bine condus, când va eși din biserica aceasta de va fi străin, ori Român, va fi silit să excele ca și trimișii principelui rus la Constantinopol: „Cu adevărat aici locuiește Dumnezeu” și pe lângă acestea: „legea românească e adevărată lege creștinească”.

NOUTĂȚI.

Pentru a putea raporta în mod amănunțit despre toate câte s'au întâmplat în zilele din urmă în Sibiu, am alăturat un supliment de o coală la numărul de față, anticipând astfel și numărul de Joi. Prin urmare, numărul proximal ziarului nostru, cu datul de Sâmbătă, apare Vineri seara.

3/15 Maiu. Măreața și sfânta zi de praznic național iar ne îmbie azi privilegiul ca, plecându-ne genunchiul cu cucernică închinare, să reînviem în sufletele noastre sfințenia acelei vremi, când sufletul neamului nostru și-a încheiat într'un mănunchiu tot sbuciumul doririlor sale. Cuvine-se ca să nu trecem cu vederea această zi, ci să aducem prinos de admi-

rație umbrelor acelora, cari au botezat această zi cu sfințenia dragostii neprihănite de lege și neam. Amintirea acestei zile de dreptă măreție toarnă în sufletele noastre pururea tăria cinstei pentru legea și credința noastră strămoșască. Fi salutată deci sfântă zi, care ai încheiat comara darurilor noastre. În fața ta glasul rugei noastre purede cucernic către tronul atotstăpânitorului părinte și drojdia nădejdi imploară dela mila lui fără hotare binecuvântarea unor vremi de dreptă răspărire și izbândă doririlor neamului nostru. Zi măreață, osana ție!

Protoprezbiterul Agnitei, Domnul Ioachim Muntean, hirotesit în 25 Martie v. prin Înaltpreasfinția Sa domnul Arhiepiscop și Metropolit **Ioan**, instalat înainte cu opt zile în oficiul său, a adresat preoților, învățătorilor, corporațiilor bisericești și credincioșilor din tractul său un frumos circular de introducere, pe care l'vom publica în întregime, imediat cum ne va permite spațiul.

Pașaport pentru România. Domnul **Parteniu Cosma** a primit spre orientare dela dnul vicecomite al comitatului nostru, răspunsul ce l'a primit acela pe cale telegrafică dela ministrul de interne, care este următorul:

„Pe timpul duratei expoziției d'n București nu este nevoie de pașaport la intrare în Ungaria, dar aceia cari călătoresc de aici în România, dacă nu sunt străini (Külföldiek), trebuie să aibă pașaport”.

Va să zică numai cetățenii altor state pot călători pe timpul expoziției fără pașaport în România, dar cetățenii statului ungar nu. Din România la noi însă, cu toate dispozițiile levere ale legii privitoare la poliția de graniță, creată anume ca să scutască Ungaria de invoziunea jidanilor din orient, pot intra în Ungaria pe timpul expoziției din România toți precinații fără nici o supărare. „Auch etwas“! vor esclama jidanii.

Am înțeles.

La fondul de 20 bani drept răscumpărare în scris a felicitărilor logodiților **Victor Tordășianu** și **Eugenia Iovescu** a dăruit Dr. **Vasile Dan**, avocat, 40 cor.

Colecta catedralei. În ziua sfințirii bisericeii catedrale au mai intrat următoarele donațiuni: 1. Dela biserica sfântului Nicolae din Brașov-Scheiu suma de 5000 cor., adusă prin o deputațiune constatătoare din parohul Dr. **Vasile Saftu**, directorul liceului **Virgil Oniș**, profesorul **Pricu**, și episcopul **Lupan**. 2. Dela avocatul **Simeon Damian** din Brașov, 200 cor., dorind ca să fie catedrala un monument neperitor pentru fericirea neamului. 3. Dela egumenul mănăstirii **Cozia**, arhimandritul **Ambrozie Cosinceanu**, 40 cor.

Petrecere în Cluj. Studenții români din Cluj invită la petrecerea cu dans ce o dau la 24 I. c. n. (ziua Înălțării Domnului) în sala hotelului Central. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare: de persoană 2 cor., de familie 5 cor. Beneficiul petrecerii se va da Casinei Române și mesei Academice.

Expoziția de copii din Apoldul românesc. La crearea premiilor, ce se vor împărți între mamele vrednice la expoziția de copii, ce se va aranja de „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu”, în comuna Apoldul românesc, au mai contribuit: **Demetrie Câmpian**, arhivar consistorial 1 cor., Dr. **Eusebiu R. Roșca**, director seminarial, **Ioan Panfilie**, arhitect, fiecare câte 2 cor. și **Paul Muntean**, v. colonel c. și r. în penz. 1 cor.

Doctor A. M. Pop, Doctor în medicina universală al universităților din București și Cluj, cu diploma pentru medicina legală și physicat, specialist în morburile interne, s'a început practica medicală la Băile Herculane, Otel Ferdinand.

Coroane eterne. Neconsolatul arhitect al conzistoriului Sibian, dl **Ioan Panfilie** și copii săi **Ioan**, **Liviu** și **Florica**, dăruiesc întru vecinicia odihnă a soției sale **Maria n. Șulău** — Turcu, fondului de 20 bani al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, 3 coroane.

Membri pe viață la „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”, s'au înscris următorii măestri, cari au solvit taxa de câte 50 cor. odată pentru totdeauna și anume: **Emil Petruț** măsar, **Eremie Purece**, lăcătuș, și **Ioan Logojanu**, pardositor. Aceștia și-au dăruit și chipurile lor lucrate în colorii pentru sala mare a Reuniunii.

Fie ca frumosul exemplu dat de acești harnici măestri se afle cât mai mulți imitatori între meseriașii noștri și alți părtinitori ai clasei noastre de mijloc.

S'au găsit șase chei werthaimiane, legate la olaltă, și uitate într'un cupeu al căilor ferate. Sunt depuse la cassa arhidiececană, și pot fi luate în primire dela domnul **cassier Pantaleon Lucuța**.

Ce trebuie să știe fiecare damă? În prima linie cum să-și conserve frumuseța până la adânci bătrânețe, cum să-și scutească obrazul contra influințelor vântului și soarelui, apoi și cum să delăture pistrii, petele de ficat, jubruțele, cari de piele și alte necurătenii, cari diformează obrazul. Cel mai sigur mijloc este **Crema Margit** a lui **Földes**, scutită prin lege, care nu conține nici mercuriu, nici plumb, și care în câteva zile netezește crețele și dă obrazului culorile fine și trandafirine. Un borcan mare 2 cor., mic 1 cor. Se capătă la producător: **Clemens Földes**, farmacist în Arad, și în alte farmacii.

Noroc colosal la Gaedicke. La tragerea încheiată acum au fost trase într-o singură zi cel mai mare câștig principal de 400,000 cor. cu nr. 19406 (în 1/4, părți) și câștigul principal de 30,000 coroane cu nr. 88837 (în 1/4, părți), în colectura stat de mult favorizată de noroc: **A. Gaedicke**, **Budapesta**, **Kosuth Lajos-utca 11**. Colectura aceasta a plătit acum mustrilor săi a patraoră câștigul principal de 400,000 coroane. Numai în tragerea din urmă colectura **Gaedicke** a ajuns în plăcuta poartă a plăti mustrilor săi câștigurile principale de 400,000, 60,000 de douăor, 30,000 15,000, de trei ori 10,000 și alte multe câștiguri decate 5000, 2000 cor. etc.

Tineri și bătrâni deopotrivă laudă crucea dublă electro-magnetică **R. B. nr. 86967** a dlui **Albert Müller**, a cărui efect e neîntrecut deosebi la podagră, reumă, astmă, ischias, dureri de inimă și de stomac, dupăcum se vede din numeroasele scrisori de recunoștință, dintre cari publicăm mai la vale două: „Preaînaltă dle Müller! Te rog a-mi mai trimite un aparat **R. B. nr. 86967**. Totodată trebuie să-mi exprim mulțăminta pentru invenția d-tale. **Kalocsa**, 23 Sept. 1905. Cu stimă **Kalmár Bencsik**” — „Stimate dle Müller! Deoarece primul aparat trimis a avut efect miraculos, te rog a-mi trimite cu reîntorcerea poștei încă unul. Cu stimă **Keszler József**. Győr, 1 Oct. 1905.” — A se comandă dela dl **Albert Müller**, **Budapesta**, **V. Vadász-utca 42/V**. Costă 6 cor.

NOU! NOU!

Somatose

fluide.

Mijloc tonic

producător de apetit și întărire nervi.

(63 a) 8—

Pentru pacienții de stomach!

Tuturor cari în urma răcelii ori a prea marelui împovărări a stomachului sau prin suma de mâncări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un trai neregulat și au contras bôle de stomach, precum:

Catar de stomach, Sgârceiri de stomach, Dureri de stomach, Mișturire grea sau astupare de stomach li-se recomandă un bun mijloc de curățare, ale cărui rezultate escelente le mulți ani sunt deja probate. Acesta este:

Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din buruieni renumite și recunoscute ca tămăduitoare, cu vin bun; întărește și înviorază organismul de mistuire al omului. Vinul de buruieni delăturează conturbațiile de mistuire și influențează puternic asupra noii formări de sânge sănătos.

Prin întrebuintarea regulată a vinului de buruieni bôlele de stomach vor fi curate înăuntru în formare. Să nu întârzie nime dar a-l folosi încă de cu vreme. Simptome, ca: dureri de cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări, cari la pacienți cu suferințe învechite apar cu atât mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de buruieni.

În urmările lor neplăcute, maladii, dureri colice, bătăi de inimă, insomnie, precum și conglomerarea sângelui în ficat, plină și suferințele hemoroidice de multe ori se delăturează iute cu vinul de buruieni. Vinul de buruieni delăturează mistuirea grea și depărtază prin un suaușor materii stricate din stomach și intestine.

Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciunile sunt de obicei urmările unei mistuiri rele a formării insuciente de sânge și a stării bolnăvicioase a ficatului. Lipsa de apetit și reaua dispoziție, precum și durerile de cap și nopțile perdue (insomnie) consumă adeseori încetul cu încetul multe persoane. Vinul de buruieni dă slăbetei puteri de trai un nou și proșpăt impuls. Vinul de buruieni mărește apetitul, ajută mistuirea și nutrirea, ușurează formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sângelui, calmăza nervii escitați și crează nouă voe de viață. Nenumărate scrisori de recunoștință și mulțăminte dovedesc acestea.

Vinul de ierburi se află de vânzare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiu: **Tunigör, Seliște, Ocna, Slănic, Seica-mare, Nocrich, Aurig, Tâlmăciu, Boia, Cismădie, Poplaca, Guratului, Jina, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Pianul-de-sus, Petrișalțu, Sebeșul-săsc, Vinul-de-jos, Daia, Spring, Vingard, Ohaba, Begineu, Mihail, Teiuș, Blaj, Făna de, Târnă, Medaș, Birjel, Sân-Mărtin, Ibașfalău, Băna, Agnita, Cincu-mare, Boholt, Făgăraș, Beclean, Câmpulung, Râmnic-Vâlcea, Cudjir, Orăștie, Deva, Hunedoara, Hateg, Lunca, Puj, Ohaba, Ponor, Alibula etc.** — precum și în toate celelalte localități mai mari și mai mici din Ardeal, Ungaria și Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în toate calitățile din Austro-Ungaria.

Păziți-vă de falsificări! Să se cêră anuțit:

Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Părțile lui constitutive sânt: Vin de Malva 50,0, Spirit de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de cireșe 320,0, Coacăză, Anis, Rădăcină „Helen”, iarbă ferului americană, Rădăcina „Entian”, „Kalmus” à 10,0. Tote aceste se amestecă.

un. dem. [11] 24—